

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

VOKIEČIŲ pažadai iš "Ostlando" atsteigti "nepriklausomą" Estiją ir Latviją (o apie Lietuvą dar "pagalvoti") yra jų silpnėjimo požymis, nes stiprus Vokietis niekam laisvų savo valia neduoda.

Reikalas apie Lietuvius dar "pagalvoti" kyla iš Lietuvių neatlaidaus ir stipraus pasipriešinimo Vokiečiams. Tokiu būdu, Amerikos Lietuviams piktą dėl nepriėmimo Lietuvos į oficialią Susivienijusių Tautų sąrašą.

Taip vadinamos U.N.R.R.A. konferencijos metu, Philadelphiai ir New Yorko Lietuvių Taryba bandė išreikalauti Lietuvos įleidimo į pokarinio šelpimo darbą. Konferencijos pirmininkas, D. Acheson, atsakė: "Dalyvauti tegali 44 valstybių atstovai, pasirašę Washingtono sutartį Lapkričio 9, 1943". Lietuva pasirašiusių tarpe nebuvo, nes Rusų intrigos neprileido.

RUSAI per savo laikraštį Izvestia pareiškė priešingumą biokinių valstybių federacijoms Rytų Europoje. Sako, jos galinčios vėl tapti "sanitariniu kordonu" saugoti Europą nuo Sovietinio komunizmo bakterijų. Rusams niekas nedraudžia savo reikalus ginti. Biokokia nepereinama siena tarp Rusijos ir Vakarų Europos pavojinga taip Rusijai, taip Europai, nes auklėja nepasitikėjimą ir ruošia naujam karui dirvą. Tačiau, Rusai privilegijų pradėti suprasti kad Rytų Europos mažų tautų juosta turi pagrindinę teisę būti laisvos ir nepriklausomos. Šion teisinis inena ir laisvė buti nepriklausomomis nuo Maskvos teritorijū, reiškia, gyventi savu gyvenimu.

Lietuvių, Latvių ir Estų atžvilgiu, pavyzdžiui, Rusai kol kas griežtai atsisako tai pripažinti. Kas pripažystama Čekoslovakijai tas privalu pripažinti ir Pataltijo valstybėms. Štai kodėl tenka apgaillauti kad Amerikos Lietuviams nepavyko su čekoslovakų vadu Benešu sueiti ir išsikalbėti kada jis Amerikoje viešėjo. Beneš, sakoma, arti Stalino, Roosevelto ir Churchillio konferencijos sukeliojasi.

BROOKLYNE išeinanti katalikų Amerika Gruodžio 1 minėjo dešimties metų sukaktį. Skurdžiose sąlygose laikraštis gimęs, Vilniškio, Kun. Balkuno, Kun. Pakalnio, Laučkos ir Averkos dėka, šiandien su pasitikėjimu į ateitį žiūri, įsigijus užtarnautos pagarbos katalikų visuomenėje. Lietuvių laikraštį Amerikoje dabartinės sąlygose įgyvendinti tai ne kepurė pakelti. Tokiu būdu, visi Lietuvių spaudos nuosirdūs darbininkai pasidžiaugė to laikraščio sukaktimi ir jo užkariauta vieta.

SAVO darbštumu ir energija, Amerikos. Lietuvių moterys varo gražią ir atmintiną veiklos vagą. Jos pirmose eilėse remia Amerikos Raudonąją Kryžių. Jos siekia pirmos eilės ir dviem svarbiom, Lietuviams artimesnėm kryptim: 1) rinkti Lietuvos nuo karo nukentėjusiems drapanas ir 2) burtis į Kareivių Motinų ir Moterų klubus. Lietuvos žmonėms, kaip Dirva pakartotinai pabrėžė, drapanas ir vaistai bus reikalinga kaip druska. O tie klubai galėtų suvaidinti svarbią rolę sutikti, priimti ir vėl į gražų civilinį gyvenimą įstatyti mūsų sugryžtančius

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 50

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO GRUOD.-DEC. 10, 1943

(28-ti metai :: 28th Year)

Rusai Smarkiai Pliekiami Kijevo Fronte

PASKANDINTA VĖL ŠEŠI JAPONŲ LAIVAI, NUMUŠTA 72 LEKTUVAI

Londonas, Gr. 8. — Rusų pranešimu, Vokiečiai išstatė į mušį dideles jėgas ir 2,000 tankų, dvi dienas pagretu vėl stumia raudonias armijas atgal Kijevo fronte, tame išsikišime kur Rusai toli pažinęjo artyn Lenkijos sienos ir kur, pradedant su Žitomiro atėmimu anksčiau, Vokiečiai sulaukė raudonųjų pirmynžangą, emė stumti juos atgal.

Maskvos pranešimu, Rusai pasitraukė ir apleido jau keliasdešimt apgyventų sričių ir miestų.

Pastarų savačių bėgyje naziai atėmė iš Rusų geležinkelį centrus Žitomire ir Korostena.

Besitraukiančių Rusų eilių Vokiečiai nepajėgė niekur perlaužti, Maskva sako.

Rusai praneša apie savo pasisekimus kitoje fronto dalyje: prie Znamenkos, Dniepro alkunėje, nukirto Vokiečiams Nikolajevą geležinkelį ir paėjo pirmyn 13 mylių. Kitoje dalyje sovietų jėgos užėmė Elizavetgradką.

Rommel prieš Tito

Iš Londono praneša kad Vokiečių Maršalas Rommel Balkanuose pradėjo pilno saiko ofensyvą prieš Jugoslavus, prasilaužiant ties Prijepolje, kur yra bolševikų partizanų Tito prisilaukimo punktas.

Britai pradėjo gelbėti Tito bolševikams. Vokiečiai sutraukė savo didesnes jėgas prieš Jugoslavus iš Albanijos, Graikijos ir Austrijos.

JAPONAI ŽYMIAI SUMUŠĘ KINUS

Japonai savo puolimais Kinų Hunan provincijoje, užimant miestą Čangteh, padarė Kinams žymių nuostolių. Šis miestas yra vienas iš budriausių, jį gindami Kinai pražudė daug savo vyrų, liko tik apie 300 iš visos divizijos po kruvino mušio, kuris tęsėsi 15 dienų.

Japonų pastaram oro užpuolime ant Kalkuttos, Indijoje, užmušta apie 500 žmonių.

Iš Kinų jaunų pabėgėlių stovyklos, kurią palaikė Amerikos misijonieriai Japonai užpuolė išrinko į 50,000 vyresnio amžiaus berniokų ir juos sušaudė tikrindami kad jie esą kariviai, kaip praneša vienas misijos narys.

po pergalės karių. Moterys, pirmyn!

Pastarų dienų žygiuose prieš Japonus, Marshall salose Amerikiečiai paskandino 6 Japonų laivus ir keturis kitus sugadino, taip pat sunaikino 72 priešų orlaivius.

Gruodžio 2 Amerikos karo vadovybė praneša kad užimant Gilbert salas per tris dienas pražudė vyrų daugiau negu pražudytą įvygiuojant į Afriką arba veržiantis į Siciliją.

Gilbert salose žuvo 1092 ir 2680 sužeista. Daugiausia nuostolių panašta veržiantis į Tarawa, kur užmušta 1026 ir 2557 sužeista.

Amerikiečiai įsiveržė į Bougainville salą užpuolė netikėtai Japonus ir išmušė jų suvirš 200, taipgi sunaikino jų svarbius reikmenų sandėlius.

ARMIJOS ARTEJA PRIE ROMOS

Pastarų kelių dienų bėgyje kad ir palengva, Amerikos ir Britų jėgos Italijoje pasistumė pirmyn.

Alijantai užėmė visas išskyrus vieną aukštumą supančias Romą, kur Vokiečiai buvo įsistiprinę. Nežiūrint nazių pastangų atakuoti ir išstumti, Alijantai laikosi pasekmingai.

Alijantai užėmė viršūnę aukšto Camino kalno, išvijo nazius iš trijų kaimų į pietus nuo Mignano, ir atsiėmė Monasterio viršūnę, pro kurią kelias veda link Cassino ir Romos.

Britai pažinęjo pirmyn Adriatiko pajurio Italijos krantais.

Jugoslavijoje, kaip praneša, susidarė jau ir laikina vyriausybė, kurios priėškąje stovi bolševikų remiamas partizanų vadas Tito.

Buvęs Karalius Lankosi Washington

Buvęs Anglijos karalius, dabar Windsoro kunigaikštis, parodoma automobilyje važiuojas su savo žmona pastarame jų atsilankyme Washington. Karalius atsisakė sosto dėl tos moteries, Amerikietės, kurią jis mylėjo ir norėjo vesti, bet Anglai dėl to neleido jam sostą užimti.

PREZ. ROOSEVELT TARĖSI SU TURKIJOS PREZIDENTU

Britų karo kabineto narys ir Pietų Afrikos premjeras Maršalas Smuts tikrina pasaulis išgirs tikrai nuostabias žinias pasekmėje Teherano ir Kairo konferencijų. Tas kas buvo paskelbta yra tik menkniekis, sako jis.

Gruodžio 7, Kairo mieste, Egipte, užbaigta trijų dienų konferencija Roosevelto ir Churchillio su Turkijos prezidentu Inonu. Iš šito pasitarimo tikimasi didelės naudos, ir manoma kad Alijantai galės pradėti pulti Vokiečius iš Balkanų pusės.

Su Turkijos sutikimu, ir Maskvai pritarant, nes ji yra geruose santykiuose su Turkija, sakoma Alijantai ruošia pilno didumo puolimą Vokiečių per Balkanų salis, iš užpakalio, panaudojant Turkiją.

Tas reikštų kad Turkija apleis savo neutralumo politiką ir stot karan Alijantų pusėje.

Nėra abejonės, Balkanų šalys pradės viena po kitai persimesti į Alijantų pusę.

Roosevelt Tarėsi su Gen. Franco?

Pasklido žinios kad Prezidentas Roosevelt, viešdamas šiaurės Afrikoje, išnaudojo progą pasitarti ir su Ispanijos valdovu Gen. Franco. Ši žinia dar nepatvirtinta.

Pereitą savaitę 8 dienų bėgyje nuskandinta 6 Vokiečių submarinai darė užpuolimus laivų vežančių karo reikmenis per Atlantiką. Submarinai puldinėja gaujomis.

Graikijoje, kaip per radio iš Paryžiaus praneša, naziai sugaudė ir areštavo 1,500 žmonių kurie slapta ruošėsi karui prieš okupantus.

Amerikiečiai Kare prieš Japonus Naudoja Šunis

Amerikos Mariniai Pacifiko salose naudoja ir šunis kare. Šie juodi šunys gerai gali suosti kur tankumynuose tūna pasislėpę Japonai, ir tie šunys naudojami persiuntimui žinių ir kartais pirmos pagalbos padavimui.

TEHERANO KONFERENCIJA KIEK PATAISĖ NEAIŠKUMUS

Apie Teherano tarybas, kuriose dalyvavo Roosevelt ir Churchill pasimatydami su Stalinu, Paul Mallon sekanciai pastebi:

Paskelbimas try trijų vadų parodo draugingą sutarimą visais klausimais, kas nustato platų programą ir sukelia dideles viltis. Panaikinta taipgi keletas neaiškumų kurie iškilo Maskvos konferencijoje, kur dalyvavo Hull. Rooseveltui pavyko praversti pamėtinimą liuosybės nuo baimės ir nedatekliaus, kad anksčiau nebuvo pažymėta. Stipresnis palinkimas padaryta prie Atlanto Čarterio demokratijos idealų, su laisvu pasirinkimu valdžij visiems žmonėms.

Bendrai, Mallon sako, toje konferencijoje vadovavo Prez. Roosevelt. Paskiros deklaracijos kurios Teherane priimta, nėra abejonės, teikia užtikrinimą mažoms tautomis nuo Rusų valdymo į ateityje.

Tie visi principai, taigi, dabar yra padaryti nors žodžiais. Tik, sako, nieko neužsiminta kaip šiuos principus galės įgyvendinti.

Sutarimas Irane sukėlė didesnes viltis visai nugaleti Vokiečius, ir to tikimata atsiekti pirm 1944 metų pabaigos.

RUOŠIA VISUOTINĄ VOKIEČIŲ PUOLIMĄ I PAVASARĮ

Alijantai ruošia galingą ofensyvą prieš Vokiečius iš pietų, per Viduržemio jūrą, kaip pranešimas iš Londono skelbia. Apie pavasarį apie šešios reguliarios Alijantų armijos ir gieriios pradės ofensyvą, kaip pasekmę diplomatinį surimų atliktų Teherane ir Kairo.

Daug vilčių dedama į Turkijos palinkimą Alijantų pusėn.

POPIEŽIUS ŠELPIA IR LIETUVĄ

Amerikos katalikai šymet sudėjo virš milijoną dolarių Europos karo nukentėjusių šalių šelpimui. Tie pinigai siunčiami popiežiui ir jis iš Vatikano teikia pašalpas šalims kurias gali pasiekti.

Tarp kitų šalių kur suteikta pašalpa, paminima Lietuva, Graikija, Kinija, Lenkija ir kt.

Turkijoje žemės drebėjime kuris ištiko vėl šiomis dienomis, užmušta į 550 žmonių, sugriauta 12 miestelių ir kaimų.

Lapk. 27, žemės drebėjime žuvo apie 4000 žmonių.

Iš Amerikos armijos bus paleista apie 25,000 aukštesnio laipsnio karių kurie nėra reikalinga. Paliuosuojami bus senesnio amžiaus karininkai kurie buvo jau paleisti pirmiau bet buvo vėl pašaukti karui prasidėjus kaip specialistai.

PASLAPTIS KURI NEBUVO PASLAPTYJE

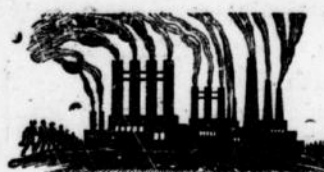
Dabartinė didžiųjų Alijantų vadų — Roosevelt, Churchillio ir Gen. Kai-Seko konferencija Kairo mieste, Lapkričio 22-26, turėjo būti užlaikoma paslapyje, ir oficialškai ji laikyta slapybėje iki ateis laikas ją paskelbti pasauliui. Tačiau ši kartą išėjo juokingai: Amerikos Karo Informacijos Ofiso vedėjas, Elmer Davis, laikė tą žinią nuo paskelbimo visuomenai, bet Washingtone kiekvienas nuo gatvės šlaviko iki aukštų valdžios narių žinojo apie tai ir kalbėjo.

Anglijoje taip pat Reuters žinių agentura negalėjo apie tai skelbti Anglams, tačiau iš pranešė žinią į Ameriką. Tada ir Davis paskelbė tą žinią kitose šalyse, kartu ir Anglijoje, o savo šalyje, vis laikė "paslaptį".

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States ----- \$2.00
In Canada ----- \$2.50
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DARBIAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Reikės Viso 66 Milijonų Darbininkų

Valdžios Karo Darto jėgų administratorius praneša jog 1944 metų bėgyje šalies dirbtuvėms reikalinga bus 66,300,000 darbininkų apdirbimui karo ir kitų darbų. Tai bus apie 1,500,000 daugiau negu dirba šymet.

Vien tik amunicijos darbuose turės dirbti 10,700,000 darbininkų.

Taip pat karo jėgos bus padidintos dviem milijonais vyrų, ir visa karinė jėga susidės iš 11,300,000 karių sekantį Liepos mėnesį.

Painesville, O. — Diamond Alkali Co. dirbtuvėj sustreikavo 1,700 iš 2,000 darbininkų, beveik visai uždarydami darbus.

Cleveland, O. — Bravorų darbininkai 783 skaičiuje gavo po \$3 savaitinio algų padidinimo.

Pieno dirbtuvių darbininkų unijos vadai pradėjo kelti reikalavimus padidinti darbininkams mokesčių ir kad būtų darbininkams garantuota savaitinė alga.

Dallas, Texas. — Vienos dirbtuvės vedėjai čia tapo valdžios nubausti už pakėlimą darbininkams mokesčių nepasitarus su valdžios darbo taryba. Tai buvo sulaužymas nustatytto stabilizacijos programo.

Clevelande buvo sustreikavę 1,000 darbininkų American Steel and Wire Co. dirbtuvėje, 1230 Marquette avenue. Sekancią dieną vėl gryžo dirbti.

Sustreikavo tie kurie uždirda vidutinai po \$12 dienai, jie sakė dirba persunkiai ir negauna gana mokesčių.

New Jersey valstijos Industrinė taryba, CIO organizacija, kelia reikalingumą po karo įvesti darbininkams 6 valandų darbo dieną.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green praneša jog jis priešinsis bent kokiam sumanymui kad Vokietijos darbininkai būtų verčiami dirbti prie atstatymo kitų šalių miestų sugriautų per karą. Tai, sako, būtų Rusų pavergimas milijonu Vokietijos darbininkų jėgu jie turėtų vykti į Rusiją atstatyti miestus.

Pergalę atsiekus, sako Green, Am. Darbo Federacija priešinsis vienos šalies pavergimui kitos šalies darbininkų.

ATSIMENAT PROHIBICIJA?

Taigi, Gruodžio 5 suėjo jau 10 metų kai nutarta į panaikinti ir grąžinta legalus alkoholiški gėrimai.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Masini Lietuvių Susirinkimas Gruodžio 12 L. P. Salėje

Pittsburgho Lietuviai rengia masinį susirinkimą Gruodžio 12 d., sekmadienį, nuo 2 val. po pietų, Lietuvių Piliečių salėje, South Side.

Čia kalbės daug įžymių kalbėtojų, Lietuvių ir Amerikonių. Visi Lietuviai kviečiami dalyvauti, nes mes Amerikos Lietuviai tik galim kelti balsą už Lietuvos likimą. Taigi visi dalyvaukime, kaip vyrai taip ir moterys.

Turi Geras Akis

Robert Murray dirba Ilion, N. Y., šautuvų dirbtuvėje tiesindamas šautuvų vamzdžius. Nėra dar mašinos išrastos kuri patėmtų mažiausį vamzdžio netiesumą, kaip šio žmogaus akys.

PHILADELPHIA

ORGANIZUOJA LIETUVIŲ KARIŲ MOTINAS

Nuraminimui kiek siekiantos Lietuvių motinoms kurių sunys, čia gimę ir augę, dabar šaukiami Amerikos kariuomenės kautis su priešais keliuose tolimuose karo frontuose, pirmojo Pasaulinio karo Lietuviai veteranai sumanė organizuoti Lietuvių Motinių skyrių vardu "Lithuanian American War Mothers' Organization".

Kaip iš Lietuvių spaudos matosi, tokių skyrių randasi jau keliose Lietuvių kolonijose. Taigi Philadelphia's skyrius bus pridėtas prie esančių jau suorganizuotų, "American War Mothers' organization", kaip galima pastebėti Amerikos spaudoje, yra jau daugelis suorganizuota iš įvairių tautybių. Tikslas tai organizacijų šios žinutės rašytojui tuo tarpu nepavyko sužinoti. Greičiausia tikslas suras pačios motinos kuomet jos sueis į susirinkimą, kuris ne už ilgo įvyks.

Rašytojui šios žinutės teko patirti kad prie Lietuvių Karių Motinių organizacijos jau yra prisirašę 75 motinos. Tai graži pradžia, bet šita žinia nėra pasiekus dar šimtus kitų Lietuvių motinų. Taigi sumanytojai nutarė praveisti tam tikslui plačiausią reklamą Lietuvių spaudoje, per vietines Lietuvių radio stotis ir asmeniskais pasimatymais. Tikima kad Lietuvių karių motinos sužinosios apie šią organizaciją noriai visos prisidės, nes prisirašymas tuo tarpu yra nemokamai. Motinos suėjusios į susirinkimą kuris bus sumanytojų paskelbtas, išsirinks sau valdybą ir galės duoti sumanymus ir aptarti organizacijos tikslus bei tolesnę veiklą. Pasibaigus karui, kuomet Lietuviai kariai pradės grįžti namon, su šia motinų organizacija pagalba, sumanytojų manymu, bus lengva suorganizuoti Antro Pasaulinio Karo Lietuvių Veteranų Postą.

Todel būvusieji pirmo pasaulinio karo Amerikos Lietuviai veteranai šiūnai kviečiami visas Lietuvos motinas kurių sunys tarnauja Dėdės Samo ginkluotoje pajigoje, kovodami už mus visus pasiūkusius šiame krašte, už pavergtų tautų paliosavimą ir jų nepriklausomybę, prisidėti prie šios karių motinų organizacijos.

Prisirašyti šiuo laiku galite sekanciose vietose: Dom. Antanaitis, 1427 Eo. 2nd street, ir Frank Matukas, 609 No. 12 street.

Kviečia buvę pirmo pasaulinio karo Lietuviai veteranai: Frank Matukas, Dom. Antanaitis, J. Brown, W. Mitchell, J. Bickas, J. Alekna.

Pritarėjas.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS" Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, paveiksluotas ir daug skelbimų. Kaina 50c metams. Adresas: LIETUVIŲ NAUJENOS 332 N. 6th St. Philadelphia, 6, Pa.

Detroit, Mich., Naujienos

NAUJAS TAKSŲ MOKEJIMAS GRUODŽIO 15

TAKSUS TURĖS MOKĖTI FARMERIAI IR TIE KURIE UZDIRBO DAUGIAU PER ŠIUOS METUS NEGU NUMANĖ

Internal Revenue taksų komisijonierius praneša visiems taksų mokėtojams apsispręsti ar jiems reikalinga išpildyti ar tai originalius ar papildomus "Declaration of Estimated Income and Victory Tax" prieš ar 15 Gruodžio.

Kadangi tik tam tikras taksų mokėtojų nuosimtis šiuo tarpu turi išpildyti tas blankas tai kiekvienas asmuo uždirbantis didesnes sumas negu numatė, privalo nusispręsti ar jam reikalinga dabar savo inėigų raportą pateikti.

Kiti visi taksų mokėtojai savo raportus apie metines inėigas ir Victory taksus darys tik prieš Kovo 15 ir ne vėliau 15-tos, 1944 metais.

Tačiau kai kurie taksų mokėtojai kurie išpildė deklaracijas Rugsėjo mėnesį, turi savo dalį įmokėti Gruodžio 15, ir jiems bus tuo tikslu prisiūsta Internal Revenue ofiso sąskaitos.

Gruodžio 15 ar prieš tą dieną, turi savo taksų raportus išpildyti šie:

1. Farmeriai kurie turi pakankamai pajamų ir privalo apie tai padaryti pranešimą.

2. Asmenys kurie pranešė Rugsėjo mėnesį, bet nedavė savo taksus daugiau kaip 20 nuosų, jie dėl to turi išpildyti "papildomas deklaracijas" išvengimui pabaudų.

3. Asmenys kurie nepranešė Rugsėjo mėnesį, dėlto kad jų numatomos pajamos tuo metu nebuvo pakankamos, bet turėjo pašalinių inėigų daugiau kaip \$100 iš kitų šaltinių negu algos.

Pavieniai asmenys kurie tikisi algos daugiau kaip \$2700 per metus ir vedę asmenys ar pora, kurie tikisi individualiai arba sykiu daugiau kaip \$3500 algos metams.

Taipgi tie asmenys kurie tikisi 1943 metais jų uždarbis bus mažesnis negu 1942 metais. Tą papildymą padarydami jie neturės mokėti taksų daugiau negu jiems reikia.

Internal Revenue kolektorių ofisai suteiks taksų mokėtojams pagalbos išpildyme deklaracijų.

AMERIKOS KELIAI KAŠTAVO 40 BILIJONŲ DOLARIŲ

Suv. Valstijose yra trys milijonai mylių įvairių kelių. Iš to apie 500,000 mylių yra didieji plačiai naudojami vieškeliai. Apie 250,000 mylių iš to viešelių skaitosi federaliais keliais, reikalingais šaliai. Karo Departmentas turi užmėjęs 80,000 mylių tų didžiųjų viešelių strateginės svarbos.

Kelių statyba smarkiai ėjo tarp 1904 ir 1921 metų, kada atsirado automobiliai. Bet iki 1921 metų statydinti keliai buvo tie siauri, prastos rūšies.

Nuo 1922 iki 1941 metų atlikta statyba gerųjų viešelių, vidutiniai po 3,675 mylios naujų kelių buvo nutiesti kas metą.

Pastary 20 metų viešelių statybos darbas išleista net 40 bilijonų dolarių.

Jie finansuoti gasolino taksais ir pinigais gaunamais už automobilių leidimus (license).

• KANADA užlaiko 367 mokymus savo Indijonams mokymus.

Iš SLA 352 Kuopos Susirinkimo

Gruodžio 5, Lietuvių salėje įvyko SLA 352 kuopos priešmetinis susirinkimas; buvo numatuota kandidatai į Pildomąją Tarybą ir išrinkta kuopos valdyba 1944 metams.

Nominacijos į Pild. Tarybą šymet eina visai šaltai-apsimirusiai; atrodytų lyg SLA nariai visai nepaiso kas atsitiks su Susivienijimu. O gal, kaip Dirvoje vieno nario buvo pareikšta, jei dabartinė Pild. Taryba suvarė organizaciją į skyelę tai lai ji ir užlopytą skyelę. Štai šios kuopos, kaip didžiausios visame SLA, turinčios virš 400 narių, susirinkime dalyvavo mažiau 100, reiškia, iš penkių narių į susirinkimą atėjo tik vienas narys.

Perstatant kandidatus į P. T., apart "senosios gvardijos", buvo perstatyta tik p. Laukaitis į prezidentus ir J. Brazauskas į vice prezidentus. Nariai gi balsavo už tuos kas ką surado savo atmintyje.

Prezidento vietai kandidatai gavo balsų: Bagočius — 58; Laukaitis — 28; vice prez. — Dargis — 25; Brazauskas — 16; Kersevičius — 12; Mažukna 9. Sekretorius Dr. Vinikas gavo 68; Mirga Michael — 12. Kitų balsų neteko užrašyti.

Kuopos valdyba išrinkta: A. Martinaitis — pirm.; B. Keblaitienė — vice pirm.; J. Overaitis — užrašų rašt.; J. Michael — finansų rašt.; P. Vencelevičius jos pagalbininku; J. Ambrose — izd. Jaunuoliai Ambrose ir Keblaitis — izdo globėjais; J. Overaitis — koresp.; K. Nausėda — maršalka; Dr. Jonikaitis — daktaras kvotėjas.

Kuopos komisijai pranešus iš veikimo D. L. O. Centro ir kad rengiamasi nupirkti Ambulance Plane, šiame susirinkime nariai pradėjo bonus pirkti. Už stambesnes sumas pirkto pp. Sulpiai už \$1000; op. Pilkos už \$800; J. Overaitis už \$200.

Ši kuopa turi daug narių jaunuolių kurie tarnauja Amerikos kariuomenėje. Juos sugryžtančius tinkamai sutikti, J. Ambrose sumanymu išrinkta komisija sutikimo programai sudaryti.

ISTATYMŲ LEIDĖJAS I KALĖJIMĄ

Lapkričio 30, Michigan Valstijos Legislatūros narys S. J. Dombrowski liko nuteistas kalėti nuo 3 iki 15 metų valstijos kalėjime už ėmimą kyšių jis sugautas kada buvo Legislaturoje svarstoma bankų reikalas; jis priėmė \$150 kyšio kad balsuotų už bankierių reikalą. Dombrowski buvęs kumštūninkas, taigi matyt ir įstatymų gaminimo įstaigoje būdamas pasitikėjo daugiau kumščio galiai negu įstatymų autoritetui, bet suklopo. Šis nėra pirmas atsitikimas Michigan valstijoje. Kokios tautybės p. Dombrowski yra pasako jo pavadė.

ZUVO JAU 33 STUDENTAI

Pereitą savaitę University of Detroit turėjo 33-įją gedulą suėgą, nes jau to universiteto studentų išėilės žuvo kare 33 čias. Juo buvo Lt. James mes Byers.

APTAKSUOS ELEKTRĄ IR GASĄ

Detroito miesto taryba nu-balsavo apdėti takais 20% Detroit Edison Co. elektros kompanija į Michigan Consolidated Gas Co. Šie takai per metus sudarys \$12,000,000 sumą ir bus laikomi pokariniais darbams organizuoti.

Detroito mayoras buvo suplanavęs aptakusoti darbininkus dirbančius fabrikuose tam

Šviesa be Vėlu

Šis šviesos skritulis uždegtas be elektros vėlu — šviesa į jį ateina per radio. Samuel G. Hibben iš Westinghouse demonstruoja tą bevielę šviesą New Yorke.

tikru nuosimčiu, bet as jo sumanymas atpuolė tai dabar surado kitą planą. Kompanijos apdėtos takais tuoj rengiasi pakelti kainas gaso ir elektros vartotojams.

SUĖMĖ NEGRUS

Pereitą savaitę negrai jaunuoliai užpuolė Adam Sawicki, 66 metų, atvykusį iš Coldwater, Mich., į Detroitą; sumušė jį ir atėmė iš jo \$175.

Kitą dieną vėl juodukai sudaužė galvą W. Knight, 49 m., ir atėmė iš jo \$120 pinigų. Jis ir dabar guli ligoninėje be sąmonės.

Policija sugaudė burius juodukų.

Ar ne ironija: baltieji miesto viršininkai tveria klubus rasinei lygbei plėsti o juodieji baltiesiems galvas skaldo. Puiki lygybė.

GABUS LIETUVIS

Pereitą mėnesį baigė mokslo Detroito gerai žinomų Jono ir Elzbičtos Valukų sunys. Kaip gabiam mokiniui valdžia at-mokėjo jam mokslo kaštus.

Leitenantas Jonas M. Valukas, 27 metų amžiaus, baigė mokslo tarnaudamas kariuomenėje; jis baigė Yale Universiteto Army Air Forces Technical School su atsiųmėjimu, ir gavo Antro Leitenanto laipsnį.

Jis yra gimęs Kanadoje, atvažiavęs su tėvais į Suv. Valstijas kai buvo 4 metų amžiaus. Apsivedęs su Mare Petrokaite, Detroito gerai žinomų Petrokų duktere.

Pabaigęs mokslo, vykdamas į paskyrimo vietą, gavo 10 dienų lūoslaikio, atvyko aplankyti savo žmoną ir tėvus. Jisai nuskirstas į Shreveport, La.

NEWBERRY, Mich.

PABAIGĖ ORO ATAKUS EUROPOJE

Lietuvis lakunas Sgr. George Serafinas, 21 m. amžiaus, Serafinų sunis iš šios apielinkės, užbaigė savo tarnavimą orlaivų šautuvo valytojo po 10 skridimų atliktų Vokietijos atakose. Jis buvo laimingas iš jų visų sugryžti gyvas, na o karinė tvarka yra tokia kuris vyrras dalyvauja dešimtyje žygių po to buna paliosuojamas nuo skridimų ir paskiriamas į kitas pareigas. Jis savo žygiuose yra užsitarnavęs ir porą garbės ženklų.

Sgt. Serafinas dalyvavo užpuolimuose Hamburgo, Bremeno Wilhelmshavens, St. Nazaire, Paryžiaus, Kassel, Nantes, Schweinfurt, Kiel ir Heroya, Norvegijoje. Gryžtant ir vieno atako jų lėktuvus buvo priverstas nukristi į jūras, bet jį išgelbėjo Britų jūr-oro sargyba. Kitame skridime jis sarynumušęs Vokišką lėktuvą.

Serafinai yra Dirvos skaitytojai.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĖ 11,200 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje telpančiais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius žymimas šiame skyriuje pasiekė jau 11,200, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kai šis skyrius Dirvoje vedamas.

GEVELIS Petras, 59 m., mirė Lapk. 22, Cleveland, O. (Merkinės par., Trakų aps.) Amerikoje išgyveno 30 m. CHASAS Juozas, pusamžis mirė Lapk. 14, Chicagoj. (Kėdainių ap., Pernaravos par., Jakštų k.)

ZINEVICIENĖ Ona, 72 metų, mirė Spalių 1, South Boston, Mass. (Trakų ap., Kairiškių kaimo.)

BUSKEVICIUS Vincas, 60 m., mirė Rugs. 21, Hazleton, Pa. (Simno p., Kavalukų k.)

SAULĖNAS Motiejus, 63 m., mirė Rugsėjo 23, Haverhill, Mass. (Valkininkų par.)

JANUSONIENĖ Vladė, 54 m., mirė Spalių 28, DuBois, Pa.

ZUPKUS Vincas, 76 m., mirė Lapk. 16, Chicagoj. (Panevėžio aps., Ramygalos par., Naujasodžio k.) Amerikoje išgyveno 58 m.

JOCIUS Stasys, Seno amžiaus, mirė Lapk. 16, Chicagoj. (Tauragės ap., Šilalės par., Balsių k.) Amerikoje išgyveno 50 metų.

ZUJINĖ Morta, 66 m., mirė Lapk. 13, So. Boston, Mass. Amerikoje išgyveno 37 m.

SALTYS Jokubas, 43 m., mirė Liepos 27, Montevideo, Urugvajuje. (Raseinių ap., Kražių k., Ajučių k.) Urugvajui išgyveno 15 metų.

MALAUSKAS Juozas, 57 m., mirė Lapk. 11, Pottsville, Pa.

BACIAUSKAS Juozas, 56 m., mirė Lapk. 14, Philadelphia, Pa.

GAIZAUSKAS Martinas, 65 m., mirė Lapk. 10, Camden, N. J.

BLESEVICIUS Juozas, 57 m., mirė Lapk. 13, Bow-Creek, Lester, Pa.

LAURAITIS Juozas, 66 metų, mirė Lapkričio 14, Maspeth, N. Y.

SUTSKIS Jonas, 59 m., mirė Lapk. 15, Brooklyn, N. Y.

SANDUKAS Kazys, mirė 16 Lapk., Cypress Hills, N. Y.

GRUZINSKAS Jonas, mirė Lapk. m., Shenandoah, Pa.

ZVALAUSKAS Mateušas, mirė Lapk. 3, Scranton, Pa.

ZEKONIS Vladas, mirė Lapk. 11, Plymouth, Pa.

ARESKIENĖ Ona, mirė Spalių 30, Bradock, Pa.

JUCEVICIUS Aloizas, pusamžis, mirė Lapk. 14, Chicagoj. (Šiaulių ap., Kražių p.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

ZUKAUSKAS Liudvikas, seno amžiaus, mirė Lapk. 19, Chicagoj. (Raseinių ap., Lydavėnų par.). Amerikoje išgyveno 45 metus.

KASPARAS Jurgis, 66 metų, mirė Spalių 28, Springfield, Ill.

URSINSKAS Aleksandras, 67 m., mirė Spalių 27, Philadelphia, Pa.

SIMKIENĖ Johana (Kuizinaite), pusamžė, mirė Lapk. 22, Chicagoj. (Raseinių ap.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

ZILVITIS Juozas, pusamžis, mirė Lapk. 21, Chicagoj. (Panev. ap., Smilkių p., Pagaišpilės k.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

ANDRIUKAITIENĖ Ona, mirė Lapk. m., Mahanoy City, Pa.

ZUKAUSKAS Pranas, 28 m., mirė Lapk. 22, Chicagoj. (mirė buvo ir gimęs).

VASILKIS Jonas, 82 m., mirė Lapk. 22, Chicagoj. (Mažeikių ap., Akmenės p., Pragalvojų k.) Amerikoje išgyveno 65 metus.

DEIVIKAS Justinas, mirė 21 Lapk., Chicagoj. (Telsių ap. Rietavo par., Judrėnų km.) Amerikoje išgyveno 45 m.

LUKOSIENĖ Ona (Navickaitė), pusamžė, mirė Lapk. 21, Chicagoj. (Raseinių ap., Grinkiskės p.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

JURKONIS Povilas, mirė Lap. 18, Springfield, Ill.

TENZGOLSKIS Pranas, mirė Lapk. 11, Chicagoj. (Sidlavos par.)

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITI

(Lait)

7829 Euclid Avenue

JAUTI BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU—ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BUDU

• Kuomet žankinatės viduriu užkietėjimu—žarnos nevelkūs, skauda galva, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo modernišku būdu—krantymite FEEN-A-MINT. Ši skoninga krantona guma vidurius lūosuoja švelniai ir tikrai. Mijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakrantymkite FEEN-A-MINT einant guti, nurodiktė tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti ryta mačiusis palengvinsimas jums pagelbės vėl jaustis puikiai.

10c

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdcott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAin 1778.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, krsipkities į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgėjoje. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Sermentams kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoje, moderniniame įrengtoje nuosavioje vietoje

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

NUO ATLANTO DEKLARACIJOS I MASKVOS KONFERENCIJĄ

I.

IVYKIŲ REALIZMAS

Politikai ir diplomatai skelbė prieš dvejus metus suvirš (o jiems pritarė kora žurnalistai), kad reikia idealistiškai kalbėti, ir visi džiaugėsi Atlanto Deklaracija. Tą dokumentą pasirašė didieji ir mažieji pasaulio galiūnai, dargi Maskvos komisari. Tautų apsisprendimas, jokių aneksijų, su visais, dargi su priešais, po karo lygiai, vadinasi, demokratiškai, elgtis. Tik štai Anglas Cripps grįžta į Londoną iš Maskvos, kur buvo nuvykęs su svarbia savo valdžios misija, ir praneša pasauliui kad daug naudingiau kalbėti realistiškai. Tos išminties jis pasiskolinęs iš Stalino. Sovietų Rusijai būtina reikalingas Pabaltijys, Besarabija, pusė Lenkijos valdomų žemių, Viduržemio jūros, Atlanto ir Ramiojo Vandenynų priėjimas.

Londono Times pritarė šiems Rusų reikalavimams. Paskui, kaip jau visi žino, Anglai pasirašė su Sovietais sutartį, pagal kurią pasizadėjo abejai tvarkyti Europos kontinentą. Ir idealistai garbino Londono-Maskvos realizmą.

Bet idealizmas irgi nepasidavė. Vice Prezidentas Wallace iškalbiai įrodinėjo kad kiekvienas žmogus pasaulyje turės, jei tik demokratijos karą laimės, kasdien bent po vieną kvortą pieno. Ar negerai? Puiku!

Buvęs kandidatas į prezidentus Willkie aeroplanu aplakstė beveik visus kontinentus per vieną mėnesį, viską sužinojo ir parašė knygą "One World", Vieningas Pasaulis. Susizavėjo Maskva, Afrika ir visa Azija. Bus amžina taika, bus viena visų pasaulio tautų organizacija taikai saugoti. Skaitė žmonės Willkie's knygą ir gerėjosi kaip ji išmintingai parašyta.

Tik Stalinas vis balsiau ir drąsiau realistiškai baubė kad Sovietų Rusija, nepasigrobus nuo Pabaltijo iki Juodųjų jūrų žemių, neįsivertintus viduje Europos ir Balkanuose, nesijaus saugi. Nestigė nei publicistų, nei diplomatų pritarusių tam balsui. Sako, Stalino įsimanymas yra realus.

Jau ir vidutiniškas žmogus, besekdamas politikos žinias, pamatė didelę spragą tarp demokratijų idealizmo ir Sovietų realizmo. Abeji yra sąjungininkai prieš Ašies neprietelius, tai reiškia kad tuo du daiktų, kaip realizmas su idealizmu, būtų sutaukinti. Tegu visi trys tie iš big four, Roosevelt, Churchill, Stalin, kur susitinka ir tą spragą užtaiso. Tokia buvo visų taiką mylinčių tautų nuomonė ir geidavimas. Laukė Stalino Casablankoj, laukė Quebeco ir dar kitur, o jo kaip nesulaukia taip nesulaukia. Sako, jis neturi laiko kalbėtis su Rooseveltu ir Churchill, sako, jis užimtas Vokiečių mušimu, jų vėjimu iš Sovietų Rusijos.

Kai Mohametas neatėjo į kalną, tai kalnas nuėjo į Mohametą, ar kaip ta išmintingų musulmonų patarlė mokina.

Iš Amerikos Sekretorius Hull ir iš Anglijos ministeris Eden nuskrido į Maskvą ir su Molotovu ar 10 dienų tarėsi, derėjosi. Tai mat pirmatai trijų didžiųjų vadų pasimatymui.

Ką trys ministrai ar pusketvirtas (prisidėjo mat Kijijos atstovas, kur prireikė) nutarė tai jau pasenus naujiena, su kuria visi apsiprato, bet dar kurią ne visi permatė.

II.

COMPULSORY DEMOCRACY. PABAUDAI AR MALONEI DEMOKRATIJA?

Publika trimis Maskvos didžiųjų ministrų nutarimais buvo, rodos, patenkinta: kad Italija bus sudemokratinta, kad Ašies ir jos tautininkų nusikaltėliams bausti surasti teisėjai, kad Austrija nebeprilausys Vokietijai. Pati svarbioti tos konferencijos deklaracija, pasirašyta ir Kiniečio, visai dar tebegvildinama ir visai tebeaiškinama. Ji džiugina žmones kad žadama po karo įsteigti taikai saugoti pasaulinę organizaciją, panaši į Tautų Sąjungą, apmirusią ar beveik numirusią.

Pasidžiaugę Italijos demokratizmu, žmonės ėmė abejoti ar tas pasiseks, ar compulsory democracy (priverstina demokratija) yra įvykdomas dalykas ir ar jis sutaukinamas su demokratijos principu, paskelbtu Atlanto Deklaracijoje. Tas dokumentas skelbia kad kiekviena tauta turi teisę turėti tokią valdžią kokią pati išsirinks. O dabar svetima militarinė valdžia jai diktuoja iš kurių partijų turi būti sudaryta Italijos vyriausybė. Tegu visa būtų gerai padaryta, bet tai svetimųjų, ne savųjų darbas.

Svetima valdžia, kad ir neblogo, atsibosta, ir už visą kas prie jos bus negerai, verčiama bėda jos įvestai tvarkai. Anglai su Amerikonais, atėję į Italiją, rado, be fašistų, šešias partijas; neseniai, kaip praneša spauda, prisidėjusios dar dvi ar kelios partijos. Kaip sudaryti iš jų visų vyriausybę? Okupacinė valdžia reikalauja karo suardytoje šalyje to kramiui laiku Europoje nebuvo galima pasiekti. Va jau dabar partijos skyla į dvi daleis: vienos nori respublikos (kaip ir atnaujinti šiaurinės Italijos fašistai), kitos, kaip Badoglio, nori palikti karaliumi Viktorą Emanuelį, tretį, kaip Sforza su Croce, nori jį ir įpildinti, jo sunų Umberto, palaikinti, įsteigti regentūrą mažamečiui Emanuelio anukui. Rastis ir socialistinėje partijų programoje daugybė partinių prieštaravimų.

Visa tatau primena 1914-18 m. karo Rusiją, kada revoliucionistai, liberalai, dargi kai kurie konservatoriai demokratiniu šūkiu spyrė carą atsistatydinti ir įvesti vieton monarkijos respubliką. Caras atsišalydina, įvyko steigiamasis susirinkimas, buvo Kerenskis, dingo popierinė demokratija, įsiviešpatavo komunizmas (bolševizmas), kurs, apart savęs, jokių kitų partijų nepripažino. Jis demokratiniu šūkiu ruošė mirtį demokratijai.

Idomu kad iš Italijos partijų tarpo komunistų balsas skardžiausias. Komunistai drąsus, ir del to kad priežiūros tarpyboje demokratijai vykdyti yra galingas Sovietų Rusijos atstovas, jų užtarytojas Višinskis, 1940 metais atsiųstas iš Maskvos kad Latviją komunistiškai sudorotų.

Lenin, Trocki ir kiti komunistai 1917 metais Vokiečių buvo plombuotame vagone atvežti į Rusiją, o dabar Višinskis ir Italiją atskrenda lektuvu. Komunistai nekencia demokratijos kaip velnias šventinto vandens, o dabar didžiulės demokratijos juos priima demokratinamos Italijos prižiūrėtoju-auklėtoju — pakviečia vilką avis ganyti. Keista, Bet jos gal kitaip negalėjo. Realizmas vertė taip daryti.

Po to galime pasiklausti ar compulsory democracy, kokia paaiškėjo, yra pabaudos priemonė Ašies tautininkams ar malonė? Iš Maskvos konferencijos pažada, kad compulsory democracy bus taikoma visoms Europos tautoms, išvaduotoms iš nacionalistų jungo, reikia spėti kad ji yra big three malonė. Tada vėl klausimas, kodėl ji nepritaikoma Sovietų Rusijai, kodėl aplenkiamos Pietų Amerikos respublikos, United Nations nariai, neturi tokios demokratinės santvarkos kokia dabar įsakoma Italijai.

Anglų vyriausybė neseniai paleido iš kalėjimo Anglų fašistų vadą Mosley su žmona. Anglai komunistai protestavo tą vyriausybės žygį, o didžiulę parlamento daugumą pritarė vyriausybei. Komunistus gal but nustebino skirtinga jų vyriausybės taktika: ji sutiko naikinti fašizmą Italijoje, o pas save, Anglijoje, tuo pačiu metu fašistams lengvina kelią.

Kuo toliau tuo sunkiau vidutiniam žmogui nusimanyti didžioje politikoje, daromoje didžiųjų valų. Iš Maskvinės deklaracijos apie pasaulinę taikos organizaciją išeitų kad jungtinės tautos nebeturėtų daryti vienos su kitomis jokių militarinių ar politinių alijansų. Bet štai laikraščiai praneša kad Čekoslovakijos prezidentas Beneš nuvažiavęs į Maskvą pasirašyti su Stalinu sutarties prieš Vokiečius. Anglų laikraštis pridėjęs kad Čekoslovakų pavyzdžiu galinčios eiti ir kitos rytinės tautos, pirmučiausia Lenkai. Į ką veda milžinio draugystė su nykstu-kais parodė Pabaltijo kraštų pavyzdys.

Anglija įtariama (teisingai ar neteisingai) kad, laimindama Čekoslovakų sutartį su Sovietų Rusija, šios globai paveldanti rytinę, vidurinę Europą ir Balkanus. Dažnas Anglas ir nevetos Amerikietis pasako kad nėra jų kareivio prievoles mirti už Lietuvą ir už kitą kurią mažą svetimą kraštą. Atrodo lyg ir teisybė pasakytą. Bet ir teisybė kad nėra jų prievoles ginklais, maistu, medicina, už bilijonus dolarių, renti Rusiją, jai padėti kad pagrobtų Lietuvą ir kitus kraštus, jiems atimtų laisvę ir sunaikintų.

Va kaip toli atsidurė idealistai, virste realistais, nuo Atlantic Charter iki Maskvos Deklaracijos. Jei panorės grįžti kelias bus sunkus. Al. Ylakys.

Juru Vandenį Geria

Šis mažas dalykas ką matote karys rankose turi, perkeičia kenksmingą surų jurų vandenį į geriamą, ir 20 minučių. Vienas toks prietaisas tarnauja pakeitimui vandens per 14 dienų. Po to jau reikia vartoti kitas. Šis išradimas naudingas lakunams ir jureiviams kuriems pasitaiko pluduriuoti vandenuose per eilę dienų iki buna išgelbstimi.

Padarykit Savo Kalėdinę Dovaną Lietuvos Laisvinimo Riekalams

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

5-tas Skyrius Prisiuntė \$27 Duoklių

J. Spurga, iš Fort Jefferson Station, N. Y., prisiuntė Long Island 5-to LVS skyriaus narių duoklių ir aukų \$27. Mokėjo šie:

A. M. Augunas	4.00
J. Jokubaitis	4.00
J. Spurga	4.00
J. Treigis	4.00
J. Shlakis	4.00
Julė Spurgienė	2.00
Petronėlė Treigis	2.00
(naujai įsirašė)	
Parduota 3 LVS	3.00
ženkleliai po \$1	

Aukos Knygai "Timeless Lithuania"

Dar šie užsisakė knygą "Timeless Lithuania":

J. Virbickas	5.00
Pittsburgh, Pa.	
Albertas Norkelūnas	
(per A. Sakalą), iš	
Montreal, Kanada	5.00
Juozas Urbšaitis	
Cleveland, Ohio	5.00
Agnes Kissell, Cleveland	
šelpimo reikalams	2.00

IŠ LVS 4-TO SKYRIAUS VEIKIMO

SIŪS BALUČIUI \$100
BALTIMORE, Md. — Lapkričio 13 d., Lietuvių salėje įvyko LVS 4-to skyriaus surengtas vakarėlis, kurio pelenas skirtas palaikymui Lietuvos Atstovybės Londone. Pelną padaryta \$64.13. Vakarėlį rengė ir darbavosi skyriaus narės moterys: Rastienienė, Milunaitienė, Lukoševičienė, Padzukienė, Budrienė, Pužaitienė ir Daminikaitienė. Vyrai joms tik pagelbėjo.

Lapkričio 28 d., 4-tas skyrius buvo surengęs prakalbas, kalbėjo vietinis Adv. N. Rastenis, Marylando seimelio narys, ir Vytautas Abraitis, Rytų Tautininkų Centro pirmininkas, iš Jersey City, N. J. Abu kalbėtojai pasakė geras, turtingas kalbas apie Lietuvą ir jos kovą už atgavimą savo laisvės ir nepriklausomybės.

Vyt. Abraitis, kaip Amerikoje gimęs bet Lietuvoje augęs ir ten mokslus ėjęs, kalbėjo apie Lietuvos tautinę ir kultūrinę pažangą, nurodydamas kaip Lietuva per tą savo nepriklausomą gyvavimą sparčiai žengė tautinės kultūros keliu, net pralenkdama savo didžiuosius kaimynus kurie iš pavydo rengėsi Lietuvą pavergti, ir žiauriai Rusų komunistų okupaciją, nurodydamas kad Sovietai okupavo Lietuvą su lyg išanksto sudarytu planu, ne kokiais ten strateginiais sumetimais apsaugoti save ir Lietuvą nuo Vokietijos nazių. Rusai okupavo Lietuvą sunaikinti Lietuvių tautą.

Vaidžiai nupiešė kokių žiauriu teroru okupantai gaudė ir ir vežė Lietuvius į Stalino katorgą, į šaltą Sibirą, iš kurio didelė dauguma negrįš į Lietuvą, nors po šio baisaus karo ir užtekės Lietuvos padangėje skaisiti Lietuvos nepriklausomybės saulutė. Kalbėtojas apsakė kaip bolševikai savo negirdėtai žiaurų darbą — ne-

Skyrių Darbuotė

Pasibaigus vasarai, nekurie LVS skyriai pasijudino dirbti, ir kaip matome iš jų pranešimų, kur dirbama ten ir naujda pasiekama.

Long Island skyrius 5-tas sušaukęs savo narių susirinkimą, prisiuntė duoklių \$27.

Detroito 6-tas skyrius gauda daugiau ir daugiau naujų narių, nes reguliariai laiko savo susirinkimus.

Detroitietis Dr. J. Jonikaitis, LVS centro vice pirmininkas, surinko \$300 aukų Londono Atstovybei paremti.

Baltimorės 4-tas skyrius gana smarkiai subruzdavo darbuotis, kaip čia telpantis pranešimas rodo, ir siūnia Lietuvos Atstovybei Londone \$100.

\$7 iš Baltimorės

P. P. Jaras prisiuntė \$7 iš Baltimorės LVS skyriaus 4-to. Pirmieji trys nauji nariai įstojo į LVS:

Elzbieta Gliebienė	2.00
Vincas Bielis	2.00
Pijūšas Grinius	1.00
Jurgis Kazakevičius	2.00

Atminčiai savo sunaus kuris karo lauke kariauja kad išlaisvintų visą pasaulį nuo priespaudų, persekiojimų ir baimės, kad užtikrintų laisvę mažoms, ramiai gyventi mokančioms tautoms, — atminčiai Lietuvos kuri nori būti Laisva ir BUS laisva ir Nepriklausoma jei mes rupinsimės dirbti, — šias Kalėdas padarykit savo auką Lietuvos Laisvinimo reikalams — per Lietuvai Vaduoti Sąjungą.

Garbė jam bus kada karo pabaigoje, išgirs kad ir Lietuva išlaisvinta! Jis su džiaugsmu sakysis savo kiems draugams: "I AM LITHUANIAN!"

Mums reikia, kartu su tais mūsų kareivėliais, namų fronte dirbti už Lietuvos Išlaisvinimą!

Kalėdų laiką mėtomi pinigai pirkimui "Krismas prezentų" nueina niekais, bet jeigu jų pirkst mažiau, o paskirsit dolari, ar penking ar dešimting Lietuvos laisvei atgauti, jūsų garbė kaippo Lietuvio pakils ir busit didesnė ir labiau gerbiama Laisvų Amerikonų akys jeigu jūsų senoji tėvynė, jūsų gimtasis kraštas Lietuva bus taip pat LAISVAS!

Siųskit savo auką apačioje telpančiu kuponu — išpildę jį. Siųskit Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centru, 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Auką siunčiant iškirpkit ir išpildykite šį kuponą:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką: \$.....	Lietuvos Atstovybei Londone
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Lietuvos Karo Nukentėjusiems
\$.....	L.V.S. nario mokestį
Viso: \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
Šį KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	

Ankas ir prenumeratas knygai siųskit adresu:
LVS Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DR. OWEN J. C. NOREM'O

U. S. A. Ministerio Lietuvai

LIETUVOS ISTORIJA

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE
300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

DR. NOREM'ui BUVO LEMTA SAVO AKIM MATYTI IR ĮVERTINTI SMUGIAI, SUDUOTI LIETUVAI 1938—1940 METAIS. Mums yra brangintinos tos jo, kaip pašaliečio, bešališko liudytojo, kritingos pastabos. Autorius savo knygoje iškelia aiškėn naujų faktų, dar nežinotų viešumai.

SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEŲ

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Aukos Surinktos LSV 4-to Sk.

Prakalbos Baltimore, Md.:
Kazys Brokas aukavo \$2.00.
Po \$1: Mr. ir Mrs. V. Lukas, M. ir Mrs. J. Milunaitis, V. Velžis, V. Grajauskas, S. Mažeika, M. Davidavičius, B. Aleknavičius, A. Maksimavičius, Ig. Šalkauskas, A. Kilkis, O. Mikauskienė, P. Mačiulaitis, Mr. ir Mrs. K. Matulauškas, P. Grinius, P. Jaras, K. Jarienė, A. Budrienė, J. S. Galinaitis, V. Bridickas, M. Glibienė, S. Padzukienė, V. Bielis, V. Krikščionas, V. Pledas, J. Gutauskas, M. Kurelaitis, V. Abraitis, A. Kurelaitis, O. Locaitienė, J. Šakalis, J. Gabrielavičius, M. Yurksaitė.
Smulkų 10.15
Viso surinkta \$46.15

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

AMERIKOS Lietuviams reikalinga daugiau vieningumo ir subendrinimo įiegu darbu už Lietuvos nepriklausomybę. Reikalinga taip pat rupintis sueiti į bendrus santykius su tais Lietuvoje dirbančiais kovotojais, kurie prie visų žiaurių okupantų apsunikinimų nenuleidžia rankų, dirba už atgavimą laisvės.

Jau buvo pranešta Dirvoje kad Lietuvos kovotojai slapčiai leidžia net šešis savo laikraščius. Nesitikiame kad tie laikraščiai būtų tokie dideli kaip Dirva: toli nuo to. Tie jų slapsti laikraščiai yra gal but tik maži lapeliai, lengvai paslepjami kišeniųje ar saujose, reikalui prisiėjus. Bet tai yra kovos už laisvę priemonės, tai yra spausdintas-rašytas mimeografuotas žodis, kuriuo Lietuvoje žmonės perduoda vieni kitiems savo mintis ir subendrina savo pastangas ir darbus.

Lietuvoje musų broliai kovotojai žino ir apie Atlanto čarterį, žino ir apie Amerikos Lietuvų tarpe veikiančias organizacijas. Jie gal but todėl ir drąsiau varo savo darbą kad žino jog Amerikoje yra jų broliai-severs kurie jų valandai atėjus, neapleis, parems; neapvils, bet suteiks pagalbą. Juk taip padarė Amerikos Lietuviai per savo organizacijas-komitetus pereito karo metu, ir visa tauta net nepriklausomybę atgavo.

Kad mums Amerikos Lietuviams reikės padėti žymiai didesnes pastangas čia pat Amerikoje tarti žodis už Lietuvą, žinokime tą kiekvienas. Didžiausias sprendžiamas žodis, mes žinome, priklausys nuo Amerikos, ir mes privalome dirbti gavimui Amerikoje to žodžio už Lietuvą. Mes čia turime įieją, privalome ją tinkamai išnaudoti.

Mes nepasitenkinę Maskvos konferencijos išdavomis, nes ten aiškiai nepasakyta apie Lietuvą išimtinai. Tačiau kad Lietuva stovi eilėje dešimčių kitų mažų ir didelių pavergtų valstybių, jos likimas bus sprendžiamas tada kada bus sprendžiamas kitų visų tų pavergtų tautų. Dabartinis gi laikas, Lietuvos stovis tebėra toks pat Amerikos vyriausybės akse koks buvo, todėl privalome būti Amerikos valdžiai dėkingi už palaikymą Lietuvos valstybės kontinuitetui.

Amerikos valdžia būtų galėjus Lietuvą atiduoti kitiems pavergti jau keletą kartų, jeigu būtų norėjus, — ypač aktyvaudoje tokių didelių reikalavimų ir spaudimų iš Maskvos, kuri nepažiūprojo nei vieno sau patogaus momento tuos reikalavimus pakartotinai statyti.

Nieko galutino Lietuvos klausimu nepasakė Maskvos konferencija; galima tikėti tiesioginiai nebus pasakyta ir atsibuvusiame Roosevelt-Churchillo-Stalino pasimatyme, bet blogiausiu atveju dalykai pasiliks kaip jie yra iki karo galo.

Ta padėtis duoda, mums visas viltis savo troškimus matyti įkūnytais, jeigu neliudami, vieningai čia Amerikoje dirbsime; pasiekdami tuos šaltinius kurie turės lemiamos reikšmės.

Mes galime dirbti daugindami skaičius Amerikiečių Lietuvos Draugų aukštuosiuose valdžios rateliuose ir spaudoje;

Galime ir privalome dirbti per savo valstijų Senatorius ir Kongresmanus, perstatydami jiems teisingus Lietuvos reikalavimus (daug šiuo atžvilgiu padarys Dr. Norem'o knyga "Timeless Lithuania", kurią Lietuvai Vaduoti Sąjunga pasiryžus padovanoti Senatoriams, Kongresmanams, Prezidentui ir jo kabineto nariams, žymiesiems Amerikos laikraščiams, ir tt.).

Darbu dirva yra plati tik —

TIK reikalinga vieningo, suderinto veikimo tomis linkmėmis visų musų Lietuvių srovų.

Ar tos srovės visos tam tikslui dirba tai kitas dalykas. Paveizdan, mes žinome, kad viena musų politikierių klika, susimetus savo atkaklia politiką varyti, apsišaukė save "visagalinčiais" ir savinasi SAU teisę Lietuvos vadavimą ir šelpimą atstovauti. Kiti Amerikos Lietuviai, jų manymu, neturi jokios teisės prie to....

Jeigu dar nematėt mažesnio, siauresnio protavimo žmonių, pažiūrėkit į juos: jie samprotauja buk tik jų politiška klika viską nudirbs ir atkovos.

Nei Lietuvai Vaduoti Sąjunga, nei Lietuvai Remti Draugija, nei kolonijose įsteigti paskiri savistoviai komitetai — nedrįskit pasijudinti Lietuvos laisvės ir šelpimo reikalais dirbti!

Tas tai tikrai nesveikas protavimas, kuris ne gerina, nedidina darbo už Lietuvos reikalus, nestiprina musų įiegas, bet mažina, tačiau ta klikele savo politiškus reikalus stato pirmiausia į vietą.

Lietuvoje žmonės sunkiausiose sąlygose dirba už išsilaisvinimą, o čia musų politikieriukai, turėdami visas galimybes, rupinasi savo pozicijas sustiprinti, nors tas kenkia ir skaldo Amerikos Lietuvų vieningą darbą.

•SUV. VALSTIJOSE tik 17 valstijų dabar turi nustatymą jaunavedžiams laukti tam tikrą dienų skaičių iki jiems bus išduota leidimas apsigyventi. Tas laikas įvestas tikslu duoti progą "atvėsti" tokiuose atsitikimuose kur asmenys iš pirmo pasimatymo įsimyli ir už valandos jau nori apsigyventi. Tokios vedybos yra didžiausias perskyrų priežastis.

•AMERIKOJE, vidutinis ilgis žmogaus gyvenimo yra 64 metai. Pagerinta medikale priežiūra, maistas ir mokslas prisidėjo prie gyvenimo prailginimo. 1868 metais vidutinis amžius skaitėsi tik 40 metų. Tada, nors vieni dagyvendavo ir iki 100 metų, bet daugelis mirdavo nedagyvę nei 40 metų amžiaus.

Priims Mažesnes Šalis i U. N. Tarybas

Rašytojas ir radio kalbėtojas Drew Pearson, kuris buvo sugautas meluojant savo užtarimuose Rusijos, kaip Amerikos taip ir Lietuvos reikalais, ir kuris laike pastaros Maskvos konferencijos skelbė buk Pabaltijo šalys busią jau pavestos Rusijai, dabar ėmėsi kitos temos, kuri gal but teisingesnė.

Jis sako jog viena pasekmė Keturių Didžiųjų pastaros konferencijos gal bus gausesnis prileidimas mažų valstybių į United Nations tarybas. Sako, kiek žinoma Prezidentas Roosevelt stovi už tai. Taipgi, sako, Roosevelt norėtų tų tarybų mitingus perkelti iš Londono į Washingtoną.

Toliau rašo: Mintis apie didesnę pripažinimą mažų šalių remiama ne tik ant teisingumo ir lygybės, bet taipgi ant fakto kad Latiniškos Amerikos šalys pradeda jaustis labiau užgautos, jeigu neišprovokuotos, del neįleidimo į svarbias United Nations tarybas.

Didelis skaičius mažų šalių dabar yra kariaujančių pusėje, paskelbusios Vokietijai karą, o dvi iš jų — Brazilija ir Meksika — yra strategiškai svarbios karui. Be Brazilijos bazių, paveizdan, būtų beveik negalima perleikinti, orlaivais į šiaurės Afriką ir atgal tokiu greitumu ir atsakantumu.

Originaliai buvo planuota, pasikalbėjimuose prieš Maskvos konferenciją tarp Sekretoriaus Padėjėjo Sumner Welles ir Roosevelt, taipgi tarp prezidento ir Churchill, priimti mažesnes šalis į United Nations pasitarimus.

Taipgi buvo planuota perkelti United Nations vyriausią vietą į tyresnę, daugiau idealinę atmosferą Washingtone, iš Senojo Pasaulio atmosferos Londone.

Sekretorius Hull pilnai nepajiegė tas mintis pravesti Maskvoje, tačiau prezidento įtaka į Stalingą ir Churchill tą gal padarys. Prezidentas laiko svarbiu ir tų mažesnių šalių kvietimą į tarybas ir perkėlimą centro iš Londono į Washingtoną. Tik taip galės pastatyti nuolatinę taikos organizaciją ant tikro kelio.

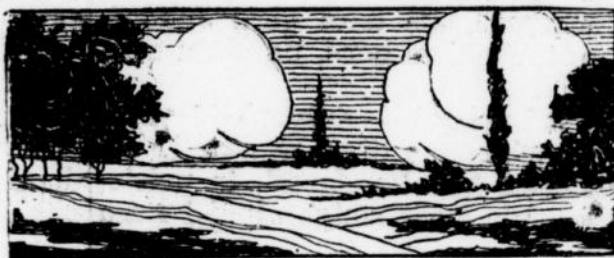
Šiose Pearson'o mintyse neįneina dar Lietuva ir tulos kitos mažos šalys, tačiau reikia daryti įtaką Amerikos valdžiai kad dabar, po konferencijos su Stalinu, ir Lietuva būtų priimta pilnateise United Nations, ypač kada centras bus perkeltas į Washingtoną.

Valdžios Leidiniai

Pačiame didžiausiame laikraštinės popieros trukumo laikotarpyje, kaip paaiški, Amerikos valdžia pasidariusi žymiausia pasaulyje leidėju. Išrodo kad popieros stokos visai nėra.

Kaip Kongresmanas Bennett iškėlė aikštėn, dabartinis laiku federalė valdžia už taksu mokėtojų pinigų spausdina ir platina 440 leidinių, tark jų 9 yra dienraščiai, vienas kas antra diena, 48 savaitraščiai ir 241 mėnesiniai. Nekurie tie leidiniai leidžiami sulys įstatymų reikalavimo. Tačiau yra daug tokių kurie visai nereikalingi.

Agrikultūros Departmentas leidžia 80 žurnalus, Komercijos Departmentas 77, ir tt.

GIMTINĖ

(Svirno Žvynė)

Mano nameliai, kur yr' tėveliai,
Nelabai dailūs:
Prasta seklėja, dar labiau gryčia,
Bet jie man miilūs.
Savo gimtinės, brangios tėvynės
Aš neužmiršiu;
Nors toli bučiau, bet vis atminčiau,
Kolei numirsiu.

Į LIETUVISKĄ KALBĄ

(A. Jakštas)

Nors žudė ir krimto
Tave praeitis atsidėjus,
Tu amžių gal simtą
Savaip nepaliauni skambėjus.

Ir metais, senutė —
Vis grožiū jaunybės tebydi,
Net ponai atkutę
Dailumo mums tavo pavydi.

O kalba gimtoji,
Gyvuok gryčioj vargšo žmogelio;
Mergaitės dainoje
Ir pasakoj žilo senelio.

It balsas šventųjų,
Netilk niekad Dievo namuose;
Draugijoj jaunųjų
Skambėki per vasar' laukuose.

Viduj klebonijos
Sau vietą užimti skubėki;
I rumus ponijos
Sugryžti vėl nesidrovėki.

Per kiaurinę stogo
Pažvelgk kaip bajorai gyvena;
Nevelyk jiems blogo,
Bet tark: O, vaikučiai jįs mano!

Ir lai nuo šio laiko
Pamyli tave Lietuvoje —
Nuo senelio lig vaiko,
Kas turi tik protą galvoje.

Ir meilės tos galė
Lai tolei nesilpsta, nei mainos,
Kol švies musios saulelė,
Kol paukščiai čiulbės savo dainas!

Kražių Skerdynė

50 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

1893—1943

(Tęsinys iš pereito nr.)

Budamas visados aklų tarnu aukštesnės valdžios, Kligenbergis įieškojo tikslai progos prisigerinti naujam Vilniaus general-gubernatoriui Orzevskui, kuris tasyk tik ką buvo į Vilnių atėjęs.

Pobudis ir praeitis Orzevskio buvo dar aršesnė už Kligenbergio praeitį, užtat savo darbuose jėdų galėjo gerai sutikti. Iš prigimimo mat abu buvo didžiausiais Lietuvų neprieteliais; iš paskyrimo vyriausiais Lietuvos valdovais, jėdų žinojo delko buvo į Lietuvą atsiųsti — kad bepjaudami ir naikindami musiškius užsiplintytų sau nuo valdžios, kuri juos ten atsiuntė, užsitikėjimą, o nuo žmonių pinigų.

Tas Orzevskis, kaip pasakoja, kilęs buvo iš Lietuvių Unitų. Diedukas jo buvo vaitu. Augo ir mokinosi Peterburge ir kaip kilęs iš kataligų, baigęs mokslus buvo išsiųstas į Varšavą, Lenkų persekiojimui. Ten buvo žandarų viršininku.

Nuduodamas kad Lenkus myli, gerai su jais sugyvena ir už juos užstoja, Orzevskis kvošė vis ir teiravosi ką Lenkai mano ir ką veikia, kaip Judošius. Dasekęs šį-tą, juos išduodavo, didžiausius savo neva prietelius pirmiausia pasirupino į Sibiją išsiųsti. Skundė jis Lenkus Peterburgo valdžiai buk jie nori pakelti maištus, apie kuriuos tada niekas nemislinio.

Maskolių tarpe net atrado jis Varšavoj nihilistų lizdą ir iš šipulio, visą vežimą priskaldė, o vis tai darė kad valdžios akį į save atkreipti. Bet neilgai tai sekėsi — patys Rusai pažinę koks Orzevskis yra, atsaukė jį atgal į Rusiją ir paleido iš vietos. Bet reikia atminti jog tai buvo Maskolių valdžia, kuri Orzevskį už jo melagystes ir neteisingus danešimus barė: viena ranka baudė, kita glostė ir manė: Žinom mes ko toks žmogus yra vertas ir kur tinka. Ir štai caras Aleksandras III uždeda Orzevskį viršininku slaptosios Rusų policijos, kad gaudyti nihilistus. Sunku sužinoti ir sunku numanyti kas tąsųk Rusijoje dėjos, joki raštai apie tai nieko nerušė, nes rašyti buvo uždrausta, bet žinia tiek kad po visą pasaulį plito žinios jog Maskolijoj baisiai persekioja tuos kurie ką bloga išsitaria prieš valdžią. Jei tik kas kiek, tuoj kartuvės arba Sibiras, be jokių tyrinėjimų, be jokio teismo. Orzevskis buvo visų jų teisėjas iš cariškos malonės. Daugumas motinų ir iki šiai dienai nežino dar kur jų sunai dingo, nes areštai vis atsitikdavo vidurnaktį, visiems bemiegant, tik tada atvykę šnipai užplūdavo. Kaip koki žmogžudžiai atėję, išiveržė, surišo, išvežė ir pakorė. Orzevskis visą tą tvarkė ir vykdė. Jis pats naktimis važinėdavo, pats tyrinėjimus vedavo. Ir kada paskiau, Maskoliams patiems reikalaujant, Orzevskis iš žandarų viršininko pareigų buvo atstatytas, caras tą baisų žmogžudį atsiuntė į Lietuvą general-gubernatorium. Dieve išgelbėk mus nuo tokių tyronų!

Broliai, jeigu aš pats pagal savo numanymą šiuo su Kražiečiais atsitikimus pieščiau, galėtumet pasakyti kad kaltindamas parmenkai aš juos kaltinu, o gindamas perdaug ginu. Bet matykit patys jog nėra juos kame kaltinti, ir nėra kame ginti. Nekaltus, juos apgynė advokatai. O nors Maskolių atstovai Kligenbergis ir Orzevskis gana norėjo išrasti juos kaltais, nors kame tik galėjo kaltino, jau patį skundą beskaitant matyti kas yra kaltu — ne apkaltinti Kražiečiai, tik kaltintojai gubernatoriai. Kad tai aiškiau įrodyti, aš ir tolesnius Kražių atsitikimus geriau ne iš nežinomų pasakojimų, tik iš Maskolių skundo aprašysiu:

„Išvažiudamas iš Kauno“, skundžia valdžia Kražiečius, „gubernatorius prisakė Lapkričio 10 dieną susirinkti į Kražius 7 činovnikams, 50 urėdnikų ir žandarų. O kad bevažiudamas dažinojo nuo urėdniko Ivašenco jog bažnyčioje yra susirinkę per 400 valstiečių, gubernatorius davė telegramą į Varnius kad 8 valandą ryto pributų į Kražius 300 kazokų.

„Tuo tarpu, kada jau gubernatorius buvo Kražiuose, policijos načelnikai Ivanovas ir Svažėvas, žandarų vachmistras Krestnikovas ir rotmeisteris Siemionovas danešė gubernatoriui kad nors bažnyčioje yra daugelis žmonių, išrodo vienok jie ramiais ir kad esantieji bažnyčioje jiems prižadėjo jog atvykus gubernatoriui valstiečiai patys užpečėtys bažnyčią, o gubernatorius prašys tik tiek kad anas kada nors paskiau pasirupintų jiems daleidimą laikyti toje bažnyčioje mišias.

„Todel tikrasis valdžios galva Kligenbergis, nelaukdamas jau kazokų, tuoj užsimanė su žmonėmis pakalbėti ir trečią valandą naktį nuėjo į bažnyčią. Su juo buvo: žandarų pulkininkas Žulkevičius, gubernatorius patarėjas Kozinas ir ypatingu reikalu perdėtinis Smolenskas, toliau kanauninkas Jastremskis, Kun. Jaugėla, visa Kražių policija ir žandarai.

„Apie bažnyčią tada nieko nebuvo ir gubernatorius tuoj liepė raitiems policininkams apsupsti šventorių, kuris aptvertas murine tvora.

„Prie didžiųjų bažnyčios durų stovėjo buris valstiečių. Priesakyje stovėjo trys ukininkai, iš kurių vienas apsisiautęs baltą kamžą, laikė didelį kryžių, o kiti du, prieš jį stovintieji, laikė per baltus aprus gėlėmis padabintus caro ir carienės paveikslus.

„Gubernatorius sustojo ir liepė žmonėms išsiskirstyti, aiškindamas jog bažnyčia turi būti uždaryta pagal caro prisakymą.

„Valstiečiai tada pradėjo prašyti kad uždarymą bažnyčios atidėtų nors iki parės nuo caro atsakymas. Gubernatorius jiems į tai atsakė kad caras neteikė išklansyti jų prašymo ir kad bažnyčia butinai turi būti užpečėtyta.

„Matydamas gi kad kalba nieko negelbsti, gubernatorius Kligenbergis liepė uždaryti didžiasias bažnyčios duris. Po tam gubernatoriaus prisakymui didesnė žmonių dalis geruoju išėjo iš bažnyčios, likusieji gi, daugiausia moterys, buvo išvaryti iš bažnyčios panaudojant nagaikas.

„Tuosyk gubernatorius stovėjo tarp durų ir šventoriaus tvoros ir išgirdęs žmonių tarpe grąsinimus, o bijodamas kad valstiečiai neužpultų ant jo iš dviejų pusių, liepė policijos urėdnikams išvesti už šventoriaus tvoros tuos žmones kurie buvo likę ant šventoriaus, panaudojant ant jų nagaikas.

„Kaip tik policija, pradėjo pildyti gubernatoriaus prisakymus, tai yra, kaip tik pradėjo žmones mušti nagaikomis, tuoj iš už tvoros pradėjo šaudyti ir mētyt pagaliais, iš kurių vienas pataikė gubernatoriui į kepurę (t. y. į galvą).

„Žmonės vis slinko artyn bažnyčios ir spaudė gubernatorių, kurs liepė urėdnikams šauti į orą. Išgirdę šūvis, valstiečiai paliovė vėžęsi ir davė progą gubernatoriui ir tiems kurie su juo buvo, kartu su kunigais pasislėpti bažnyčioje ir užversti duris suolais ir klausyklomis.

„Tuo tarpu policininkai su dviem načelnikais Hoffmanu ir Mandrika likosi žmonių išstumtais už šventoriaus, o pulkininkas Žulkevičius, rotmeisteris Siemionovas ir keturi žandarai ką nespėjo pasislėpti bažnyčioje su gubernatorium, persirabzdino per šventoriaus murą ir matydami kad tokiame pavojuje kokiame atsirado, negalima pasilikti, apleidė Kražių miestelį.

„Tuo tarpu minia išlaužus didžiasias ir šalines duris, išiveržė į bažnyčią ir visi sustojo prie trepų.

„Činovnikai ir gubernatorius užsislėpė ant trepų vedančių ant vargonų.

„Tada minia grubijoniškais žodžiais ėmė reikalauti nuo gubernatoriaus kad pats gubernatorius parodytų jiems raštą ant kurio būtų cėsoriaus parašas, o taipgi kad atiduotų visus savo ordinus, medalius ir eity surašyti protokolą apie tai kad jie kaip žmogžudžiai išiveržė naktį į bažnyčią ir pasielgė kaip koki Totoriai, Turkai ar Čerkesai.

(Bus daugiau)

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereito nr.)

— Tamsta! — atsiliepė dabar Uogytė, — jis ne pirmą kartą taip daro. Jisai pavergė vieną iš Algimanto vyrų, gyztantį iš Galičo.

— Ar ne Danylą? — paklausė net pašokęs Nemura.

— Ne! Ne Danylą! — tarė Virpša, stovintis nepertoli užpakalyje senių ir laukiantis kuo pasibaigs šita byla.

— O ką sveikas gali žinoti kuo vardu pavergtasis? — atvertė Uogytė. — Mes nei vienas jo vardo tikrai nežinom.

— Kaip aš nežinosiu: pats aš vedžiau Danylą iš Galičo namon į Kirsną.

— Na ir šitas jo pavergtas vyras yra nuo Kirsnos! — tarė Uogytė.

— Palauk sveikas! — savo žaru su-trėmė Nemura, visas sujūdes. — Sveikas sakai jog lydėjai Danylą iš Galičo į Kirsną, — kalbėjo jisai, atsigryždamas į Virpšą.

— Kur gi dabar Danyla?

— Kur? Namie! — nusišypojo net atsiliepė Virpša. — Namie Kirsnoje, ir muša Aršųji. O mes jo pasiuntiniai, ga-bename jo mergą su giminėmis ir gentimis. Tamsta turbūt nežinai jog tas Da-nyla tai Algimantas, Transaicho sunus, Mingailos anukas!...

— Tai Algimantas! — sušuko Nemura. — Ir štai šis žmogus tramdo jo pa-siuntinius.

— Na o tai kas kad jie Algimanto pa-siuntiniai? — kerštavo viršininkas. — Kas man užgins juos ir pavergti? Ar tu man užginsi?

— Niekše! — užriko putodamas Ne-mura. — Norėsiu tai užginsiu! Girdi!?

— Piemens dar man ikišol negrasi-no! — tarė, griebdamas už kardo, Vieš-nios viršininkas.

— Aš tau piemuo! — galėjo tik švankšdamas išstati perpykęs Nemura.

Du priešų su kardais šoko vienas ant kito ir suzvargėjo ginklai.

Veltui vienok viršininkas statė kete-
rą. Jo kardas po porai kirčių išlėkė aukš-
tyn iš rankos ir nukrito užpakalyje ant
vejos.

Padukęs piktumu viršininkas stvėrė-
si už savo durtinio kabančio po diržu, ir
vėrė Nemurą. Bet tas buvo ant atsargos.
Ir tartum išjuokdamas, takstelėjo į ran-
ką viršiniui iš apacio kardo rankvietu,
ir peilis išlėkė taipogi aukštyn iš rankos ir
nukrito nepertoli.

Nors beginklis, vienok pasiutęs bega-
liniai, griuvo dabar viršininkas sugniau-
žęs kumštis ant Nemuros. O tas, turbūt,
tik to ir laukė. Išstolo dar esant, netikė-
tai užkišo ranką už šykštuolio diržo ir iš-
kėlęs aukštyn jį, kaip katę, nunešė ties
ežeru ir įmetė į vandenį, pritardamas:

— Labai karštas esi, tai ataušk. O
jeigu ir čia neatauši tai aš tave kitaip
dar pamokysiu.

Bet daugiau mokslo viršininkas šiuo
sykiu iš milžino Nemuros nereikalavo. Iš
ežero jį izėmė jau be žado, nors ir gyva-
dar. Ilgai turėjo trukti kol neatsipeikėjo
tas kerštingas žmogus. O ir atsipeikėju-
sį turėjo nešė namon nešti.

— Dabar, vyručiai, galėsim gvildenti
graziai visą dalyką, — atsiliepė Daukš-
sys. — Pavadinokit tikėtai svečius ir vieš-
nias, kad žinotume kas čia darosi. O ge-
rai būtų pašaukus ir tą vyrą nuo Kirsnos,
kurį šis viršininkas pavergęs laiko.

Žmonių pulkas ties ežeru dabar ėmė
dar didėti. Nusiminę Detuviškiai kelei-
viai dabar pradėjo atsipeikėti, naujos vil-
ties įgyti. Daukšys buvo gerai pažysta-
mas ir Virpšai, ir Triobienei. Nemura gi,
kaip matė iš jo viso apsiėjimo Virpšą, ko
ne galvą guldė už juosius.

Tarp Juodvėšių, apgulusių Nemurą
su Daukšiu, buvo ir Uogytė, kuris su at-
sidėjimu stengėsi išpasakoti visą atsitiki-
mą su Detuvos moterimis ir jų vyrų pa-
lydovų pulkelį, jiems perstatinėdamas iš
geros pusės, kelevius užtardamas.

Kada susirinko Algimantiškių pulke-
lis, Daukšys pakilęs prie jų ir pa-
sveikino labai meiliai, kaip savo senus ir
gerus pažystamus. Nemura gi nustvėręs
Virpšą už rankos pasodino šalia savęs ir
neklusydamas daugiau nieko kito ėmė
kalbėtis su juo apie Algimanto pabėgimą
iš Galičo, apie jo darbus Kirsnoje, apie ko-
vą su Aršiuoju. Kalba šita tapo neuž-
ilgo bendra. Ir Daukšys mostelėjęs ranka

tiksliai tarė:

— Et, darbas mūsų sueigos vėl nu-
krypo į šalį.

— Brolyti, ir tai viešas darbas, — ta-
rė Nemura. — Musų kampa ganubija ir
Lenkai kiek galėdami, ir Gudai. Atkirčio
mes vieni negalime duoti. Ot ir malonu
suzinoti ar nesiras tarp artimų mums Lie-
tuviškų valdovų koks nors su kuriuo ga-
lėtume reikale susidėti apsigynimui. Ak
ir patys gerai žinot kaip mūsų svietas iš-
sidraskęs gyvena. Niekas nenori klausy-
ti kitų. Niekas nesirupina apie viešą labą.

— Na, kad taip! Kaip svietas svietu,
niekados Juodvėšis neturėjo ant savęs val-
dovo ir neturės! — karštai tarė Uogytė.

— Susimildamas, niekas ir nereika-
lauja to kad turėtų Juodvėšiai valdovus.
Čia kalbame tiksliai apie santaikas tarp
mūsų ir apie tai kaip padaryti kad užpuo-
lus Gudams, arba Lenkams, rastume ikva-
liai pajiegti atremti juos.

— O ar senai tu pats, metęs savuo-
sius ir eidamas pas Romaną, kalbėjai vi-
sai kitaip negu dabar kalbi? — užmetė
Nemurai senyvas Juodvėšis, Juodis.

— Klaidą padaryti kiekvienas iš mu-
sų gali, — taikliai atsiliepė Nemura. — Ir
aš maniau pirma taip kad galima mums
bus susidėti su Gudais. Bet kai pabuvau
pas Romaną tai pamaciau jog Gudo go-
murė besotė. Jeigu tu jam duodi duoklę
tai jis užsimanys kad ir viskas tavo jam
tektų. O jeigu atiduosi jam ir visą savo
lobį, ir to nebus gana, jis tada tave pavers
savo vergu ir kankins. Bet klystum ma-
nydamas jog tuo ir baigsis tavo nelaimės.
Gudas paverges tave užsimanys paragau-
ti tavo kraujo ir tavo mėsos. Jisai nesi-
gėdys tave pasipjovęs išsikepti.

— Dėde, ar tai tu taip kalbi? — su-
šuko Bukotukas, pamatęs Nemurą. Bu-
kotukas pats žadėjo pasiduoti Romanui.

— Aš, vaikel! Aš! Išmokino mane
išminties Romanas, — kalbėjo Juodvėšiu
galinčius, imdamas į glėbį giminietį ir bu-
čiuodamas.

Nuo kaimo su šuksmais tuo tarpu ve-
dėsi Viešnios vyrai tą viršininko paverg-
tąjį.

— Ivonas! — užriko Virpša, pamatęs
ateinantį.

— Virpša! — sušuko tas savo žaru.

— Na ir kas čia dabar būtų? — išpu-
tęs akis klausė Nemura. — Iš balso būtų
lyg Armino pagelbininkas, o iš veido vi-
sai nepažystamas žmogus.

— Vyručiai, aš nei Ivonas, nei Armi-
no pagelbininkas, — atsiliepė pavergtas.
— Aš esu Basas iš Skilandzių nuo Kir-
snos. Ir buvau viskuom kol nesuradau
Algimanto ir kol nedaviau jam progos iš-
trukti iš Romano nagų. O tau, Virpšeli,
dideliai dėkui jog padėjai jam parkeliauti
į tėvynę. Vieno prašau dar nuo tavęs,
pasakyk jam jog aš čia esu ir pavergtas.
O aš tikiu jog jis neduos manęs varginti
ilgai.

— Vyrai! — atsiliepė dabar į Juodvė-
šius Virpša. — Štai prieš jus stovi paver-
gtas žmogus. Jis per dešimt metų vargo,
gyvastį guldė, kad išliuosuoti savo valdo-
vo sunų, savo žmogų, iš Romano vergu-
vės. Nematė jisai nei ramybės, nei pail-
sio. Dabar gyzdamas namon po at-
liktam darbui pateko pas jus už vergą.
Nors aš taipogi vergu pas jus tapau, vie-
nok...

— Tu ne vergas! Tu su savo vyrais
lydi Juodvėšę Triobienei ir kaip jo pul-
ko vyras, jos apgynėjas, negali būti pa-
vergtas, — atsiliepė Daukšys į Virpšą.

— Taip! Taip! — pritarė jam iš vi-
sų pusių balsai. — Nei jis, nei niekas iš
lydinčių Triobienei negali būti vergamas.

— O jeigu taip tai paleiskite Basą, jo
vietoje pavergtit mane. Jis ir ligistas ir
suvargęs, ir senas, kaip matot iš jo veido,
ir kaip vergas ne kam vertas. Paleiskit!
Duokit vyru, vargusiam visą amžių, nors
numirti savo tėviškėje ramiai. Aš už jį
liksiu.

— Ant jo viršininko valia! — kurčiai
atsiliepė Juodvėšių minia.

Ir šitas kurtus šuksmas kaip tamsiu
debesiu užvilko Nemuros ir Algimanto
pulką vyrų veidus. Iš Danutos akių bėro
ašaros. Bet praslinkus valandėlei, susi-
griebė Nemura ir pakilęs tarė:

— Vyrai! Sakykit man, kaip jums
rodosi: ar už gerą reikia geru ar piktu
mokėti?

Užsirašykite DIRVA 1944 metams

Gausit dovanų puikų 1944 m. Kalendorių

Dirva metui vis \$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI
ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems, kurie at-
naujina savo prenumeratą nevēluodami, kaip tik pasibaigia,
ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio
leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Ap-
sirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku, palengvinsit jai eiti.

Jūs turit daug savo draugų ir giminų, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakal-
binkit, lai patys užsirašo šį įdomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus
Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną
savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

— Na, ką dar čia ir klausinėti! — at-
siliepė Uogytė.

— Gerai! Sakykit man dar, kaip jūs
apsieitumet su žmogum kuris padarė di-
delį gerą jūsų giminei, arba geram pažys-
tamam, ar jūs užstotumet tokį žmogų bė-
doje?

— Užstotume! Žinomas dalykas kad
užstotume! — šaukė Juodvėšiai.

— Argi jūs man ne pažystami? Argi
jūs man ne giminės, Juodvėšiai? — sušu-
ko dabar, kreipdamasis į Juodvėšius, Ne-
mura.

— Taip! taip! — lėkė balsai iš visur.

— Na, jeigu taip tai žinokit jog šitas
vyras, gelbėdamas Algimantą, išgelbėjo ir
mane iš Romano verguvis. Kad ne jis,
kad ne Algimantas, šiandien nebūtų manęs
tarp jūsų. Delto, ką padarysit jam, vis-
tiek kaip padarysit man.

— Vyrai! Jeigu taip, — šaukė dabar
Uogytė, — tai šalin jo pančius. Juodvė-
šis už Juodvėšį! Jis darė gerą Juodvė-
šiui ir mes turim jam geru, ne piktu atsi-
mokėti.

— To'tai nebus! — sušvankstė virši-
ninkas, stovėdamas raitas nepertoli, at-
vykęs pažiūrėti kas čia darosi, ir paleis-
tas iš jo kilpinio šuvis smigo giliai į Baso
krutinę.

— Užmušt jį! — sušuko Nemurą, pul-
damasis link viršininko.

— Laikykit! Turėkit jį! — šaukė ir
Viešnios kaimiečiai, vydamiesi viršininką.
Bet jo jau ir pėdos atšalo. Jisai patrau-

kė Aršiojo pulko pėdomis ir umai išnyko
iš akių.

Aplink Basą susirinkę žmonės sten-
gėsi kiek galėdami gelbėti jį, bet viskas
buvo veltū. Gyvastis nyko su krauju. Už
valandėlės Algimanto vyrai ir Juodvėšiai
sukrovė laužą ir ant jo užkėlė Baso lavo-
ną. Ant jo galvos blizgėjo šalmas, kruti-
nė pridengė šarvai, o tiesioje rankoje bu-
vo kardas, viso amžiaus bendras. Išblyš-
kęs ir lyg nuliudęs veidas tartum išmėti-
nėdamas atsikreipė į saulę, tartum saky-
damas:

— Už tiek vargo, už tiek truso ir tik-
tai tokia užmokestis, tik toks likimas...

Šis ištikimas Algimanto tarnas ir iš-
gelbėtojas žuvo, negavęs pareiti atgal į
savo tėviškę, negalėjo padėti Algimantui
toliau kovas kovoti, ir matydamas jį lai-
mint ir atsteigiant savo šalį laimingą, jo
darbais pasidžiaugti. Ir Algimantui
nelemta buvo pamatyti ir pažinti tikrąjį
savo išgelbėtoją.

Detuvos moterys ir Algimanto pulko
vyrai, susirinkę ties Baso laužu, klausė
liudnų Virpšos pasaką apie Basą darbų,
apie trusą Algimantui surasti ir jį išva-
duoti. Nežinia iš kur gavęs kančias, jau-
nas Domeika užskambino raudą:

Pasakykit gimtai šaliai
Jog aš ją mylėjau,
Josios laimei, josios labui
Ir galvą padėjau...

Seka: Mozurų Užpuolimas.

• Portretai yra Puikiausia
Kalėdoms Dovana

FINE ARTS
• PORTRAIT
STUDIO

1511 East 55th Street
Kampas E. 55 ir Superior

Aplankykit savo kareivį
tarnyboje asmeniškai pa-
siunčiant jam savo photo.
JONAS BOGDONAS, Mgr.

Lietuviška
VAISTINĖ

Jonas Zwalskis, Savininkas
Užlaiko visokias namines ir im-
portuotas gyduoles nuo visokių li-
gu, žaidų ir kitokių negerovių.
Išpildo daktarų receptus atsakan-
čiai. Kreipkitės į savo vientau-
čio vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL
PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas EN. 8618

KALĖDINIAI PYRAGAI KAIMYNYSTĖJE

Mūsų pyragai visada buna skaniausi — turim didžiau-
sį pasirinkimą šventėms pyragų. Naudojame geriau-
sios rūšies medžiagas kepimui. Šventėms pasirupinkit
užsisakyti pyragus išanksto. (50)

WETHERED'S BAKERY
7022 SUPERIOR AVENUE

MERCURY BOWLING ALLEYS
20 Alleys be jokio Stulpo

EAST 79TH ST. ir HOUGH AVE.

Ant žemutinių grindų — nereikia laiptoti.
Taipgi užlaikome visokius sandvičius, vyną ir alų.
Patarnavimas prie MERCURY BAR.

Didžiausia bowling alley rytinėje miesto dalyje. Naudo-
kites ja praleidimui liuoslaikio. (50)
Linkime Jums Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

KALĖDOS — DOVANŲ LAIKAS

Pas mus rasite didžiausį pasirinkimą Moteriškų parė-
dų šioje miesto dalyje, ypač dabar prieš šventes.

PAJAMAS, NOSINAITES, MANICURE SETAI, KVEPALAI
KOSMETIKA, PANDORA DEŽUTĖS

Siuvame moteriškas Dreses sulyg užsakymo.

GRDINA SHOPPE

6111 ST. CLAIR AVE. (51) CLEVELAND

THE DELL BRAMLEY FLORAL SHOPPE

1264 East 71st St. Prieš St. Francis bažnyčią.
Puikios gėlės, greitas patarnavimas; gėlės vestuvėms, lai-
dotuvėms, ligoniams, draugams, ir namams. Pasiunčiama
gėlės ir telegrafu reikale. (52)
Mrs. F. A. Bramley, Mgr. Telef. HE. 0750 HE. 0751

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOS

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,

UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

Dirva dabar yra pigiausias

darbininko liuoslaikio drau-
gas; platinkit ją tarp savų.

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland

HEnderson 6729

P. - P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland

HEnderson 6729

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų

pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar

Savininkės

JACK GANSON
T A V E R N

LIETUVIŠKA UŽEIGA

24150 Euclid Avenue

Vieta privatiškiems pokiliams,

Engagement Partėms, Vestuvėms

ir šiaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuokit:

KE. 9782

Prie U. S. Route 20

Jack Ganson-Karabinas, Sav.

• SIMTAI tukstančių Ameri-
kos vaikų dabartiniu laiku

pavedama kitų globai ir prie-
žiurai, motinoms išėjus į ka-
ro reikmenų darbus.

PER TVORĄ
PASIZVALGIUS

Ekstra! Ekstra! Ekstra! Katalikų Draugas praneša kad Amerikos Lietuvių Taryba turėjusi posėdį ir nusprendusi „daugiau dirbti“. Kadangi ji tokius nutarimus daro kas trys mėnesiai, o tingi po senovės tai Lietuviška visuomenė nei nekrust dėl to pranešimo.

BOLŠEVIKAS Vabalas sau pirštus graužia dėl nevažiavimo anuosyk Maskvon. Sako: žiūrėkit kokios garbės susilaukė Sekretorius Hull Maskvon nuvykęs, o aš net iš literatūros draugijos čionvnių likau išmestas.

ŠTAI galvosukis: nežinia ar Stilsonas tapo kataliku, ar Gabaliauskas virto socialistu, ar abu pasiliko kaip buvę gešftmakeriai?

SOCIALISTŲ Naujienos sapalioja: „Pittsburgho konferencija pasirodė kad be tautos vado“ palaiminimo veikiant galima daugiau naudoti Lietuvai padaryti“.

Tokiu būdu, Grigaitis ir pasirašė prašymą jį priimti tautininkų su „tautos vado“ palaiminimu įsteigtą fondą?

NEW YORK, N. Y.

SUOMIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Žinome kad Suomiai dabar veda karą su Rusija, vienok dar turi savo kraštą laisvą ir nepriklausomą. Šiandien Suomis nors liudnumo apimtas bet mini savo išlaisvinimo dieną. Tačiau, kaip vienas kalbėtojas. Teisėjas Masterson, priminė, „šitas minėjimas Suomis nepriklausomybės mums visiems ne tiek primena nepriklausomybę, o daugiau kovą už laisvę ir nepriklausomybę, jie šiuo laiku rašo Suomijos istoriją savo krauju.“

Gruod. 4, įvyko Julia Richmond High School, New York, Suomis nepriklausomybės sukakties minėjimas. Amerikoje Suomis gal ir kiek daugiau negu Lietuvių, vienok pažūrėjus į šį susirinkimą atrodo kad Suomiai yra tautiškai stipriau susipratę negu mes Lietuviai. Didžiulė salė buvo užpildyta. Žmonės svarūs, ramūs, tyku visą laiką, nemint jai programo laikotarpiu. Tačiau pas juos tvarka daugiau pritaikyta palaikyti visus ramybėje. Kai tik prasidėjo rinktis publika, p-lė Miriam Le Mon grojo vargonais Suomis melodijas, kurios kiekviena veikė ir palaikė ramumą. Publika susirinko punktuotai ir 8:15 vakare atsidarė uždanga ir pirmininkas paskelbė programo pradžią.

Programą sudarė pirmiausia: Amerikos Himnas, maldos Suomis kalboje, Teisėjo J. Masterson kalba Angliškai, dainos vyrų choro Suomis kalboje; kalba Suomis. Po pastaros kalbos rinka aukos nuo karo nukentėjusių našlaičiams, kurių tėvai žuvę Suomis-Rusų karuose, surinkta \$884.20.

Programas uzsibaigė su operos dalmi, Suomis kompozito-

riaus Sibelius. Visas programos baigėsi 10:30 val. vakare, ir visi ramiai išsiskirstė, nenuvarginti ilgo sėdėjimo ir įvairių priemonių programos, kurie, kaip pas mus gana tankiai būna nuobodūs. S. J.

UŽSIRAŠYKIT
DIRVĄ 1944 M.

GAUSIT 1944 KALENDORIŲ

Iš kitų miestų prisiųskit 10c kalendariorius persiuntimo kaštams padengti.

CHOCOLATE Dippers

Moterys ar merginos, patyrusios tame darbe reikalingos tuojau. Gera mokestis nuo valandų.

Mes mokame aukštas algas patyrusioms darbininkėms, bet priimsim ir naujas mokytojas darbo. (52)

Kreipkitės

McNALLY-DOYLE CO.
6408 Euclid Ave., Room 205
po 9 val. ryto.

Jūsų Mums
REIK DABAR

FORGE ir DETINNING OPERATORIŲ

Momestis su viršlaikiu ir special ir produkcijos bonusai

Patyrimo Nereikia
DIENOS IR NAKTIES SIETUI

KREIPKIS TUOJ
Johnston & Jennings
877 ADDISON RD.
Šiaurėje nuo St. Clair

HOTEL STATLER

Reikalauja VYRŲ del:
HOUSEMAN
FURNITURĖ POLISHER
VIRTUVEI DARBININKŲ
Reikalinga MOTERYS del:
DARBO VIRTUVEJE
VIREJOS
LANGŲ VALYMO

Kreipitis: Employees Entrance
Užpakalinė inega. Room 335
Kasdien 9 iki 6 val.

MAZGOTOJOS

(CHARWOMEN)

Mums reikia moterų valymui viešbučiu — gera mokestis nuo valandų ir dykai duodam gerą maistą.

Kreipkitės

HOTEL CLEVELAND
Employment Office
West 3rd Street

Reikalinga

LA BORCI'S
Drill Operatorių

Hand Screw operatorių
Aukštos mokestys.

CHICAGO
PNEUMATIC TOOL
CO.

1241 East 49th St.

BUS MERGINOS -

VAIKINAI

VIRTUVĖS DARBUI
Geros darbo sąlygos, gera mokestis, valgis ir uniformos.

Sekmadieniais nedirbama.
Kreipkitės asmeniškai.
STOUFFER'S
Employment Office 5 Aukštas
atdaras nuo 9 iki 5
1375 EUCLID AVE.

PADĖJĖJAI

(HELPERS)

FORGE HELPERS
SHEAR HELPERS
taipgi
ROUGH GRINDERS
DIE POLISHERS
Gera mokestis ir viršlaikis
STEEL IMPROVEMENT
& FORGE CO.
970 E. 64 ST.

SEDAKOFF

VAISTAS NUO SALČIO
TAI GYDYTOJO RECEPTAS
Greita Pagalba nuo Gerklės Uždegimo, Paliosuoja atskosėjimą, stimuliuoja ir paliosuoja užsikimšimą plaučių. Ypatingai geras nuo naktinių kosėjimų, šalčio ir užkimo. (1)

Eclair Cut Rate Drugs
7600 ST. CLAIR AVENUE
Kampas E. 76 St. Cleveland, O.
Telefonas EN. 9202

Pastaba Moterims

TAUPYK SAVO SVEIKATĄ —
Dusk savo skalbiamą mašiną pataisyk ekspertui mekaniškai. Garantuojamas visas taisymo darbas rietui laiko. Musų kalna bus patenkinti. (52)
ASSOCIATED WASHER CO.
L.O. 4862 SK. 0552
3112 EAST 130th ST.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠVAŽIAVO CHICAGON

Jack Ganson išvažiavo Chicagon pasimatyti su imtiku Karoliu Požela ir susitarti apie rengimą imtynių Clevelande.

Dirvos redaktorius Karpus taip pat išvažiavo į Chicagą knygos „Timeless Lithuania“ baigimo spausdinti reikalais ir sutvarkymui smulkmenų del knygos išsiuntinėjimo ir tt.

•CUYAHOGA Apskrities

Inžinierius Williams patiekė apskaičiavimą kad po karo šioje apskrityje įvairių reikalingų kelių programai reikės 35 milijonų dolarių.

1944 metais jis planuoja išleisti \$2,258,000 kelių ir tiltų statymui.

HIPPODROME

“Flesh and Fantasy”

Apšaukta viena iš įdomiausių filmų ką kada paėjo iš Hollywoodo, “Flesh and Fantasy”, gaminta bendromis pastangomis Charles Boyer ir Julien Davier, pradėta rodyti cavaitei laiko Hippodrome Theatre. Ta nauja Universal filma yra radikaliai skirtinga nuo kitų filmų, ir joje vaidina visa eilė žymių artistų: Robert Benchley, Betty Field, Robert Cummings, Edward G. Robinson, Charles Boyer ir Barbara Stanwyck.

Dalykas apima maišytų žmonių gyvenimą, kurie vienas kitą gyvenime įspainioja; apima prietikus paprastos merginos, kuri patampa žavėjanti ir randa meilę; taipgi apima prietikus pragarsėjusio žmogžudžio kuris prieina savo galo.

AR ŽINAI kad įvyksta
Svarbios Paskaitos?
Kalba Jurgis Vanagas

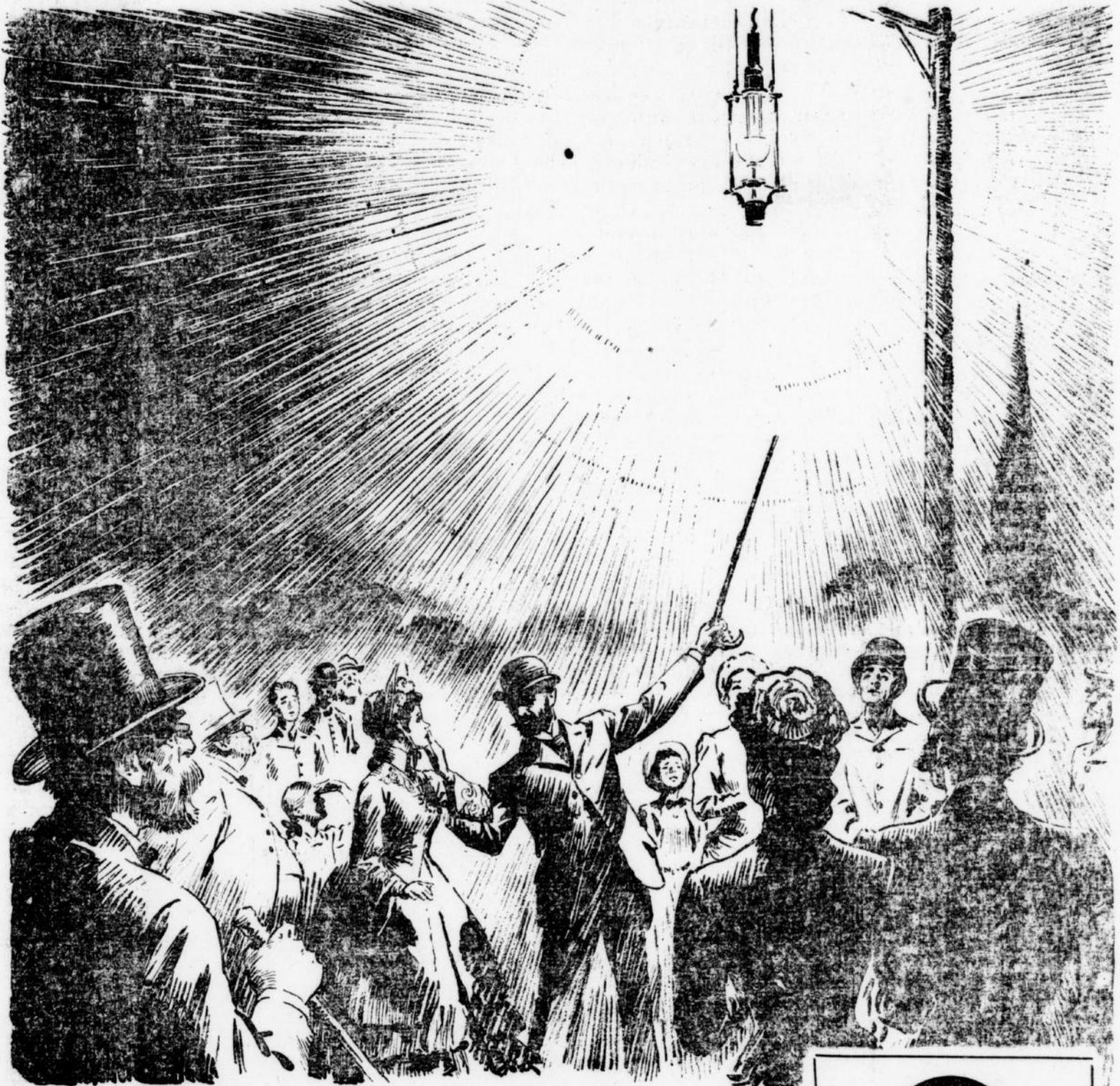
Prakalbos atsbuna kas ketvirtadienio vakarą, nuo 8:00 val., antrą su Peck's Hall, 1446 E. 82nd St., 3-ėias aukštas (antros durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įzanga nemokamai, rinklavo nebus. Rengia ir kviečia Sv. Rašto tyrinėtojai.

AR ŽINAI kad mes dabar gyvename svieto pabaigoje?—Mat. 24.3.
AR ŽINAI kad šio svieto karalystės gaista su didžiū trenksmu?—Dan. 2:44.

AR ŽINAI kad Karalystė Dievo jau prisitartino?—Luk. 21:31.

AR ŽINAI kad prasideda didysis pasaulio grynmetis arba atitaisyimas?—Ap. darb. 3:20, 21.

Daug įvairių dalykų sužinosit atsilankę į šias prakalbas paminėta vakarą. (Skelbimas)

Jie Negalėjo Tikėti Savo Akims

IR nieko įstabaus kad jie buvo nustebinti... nes niekas dar nebuvo matę tokios žėrejančios šviesos kaip ta kuriėjo iš kiekvienos iš tų 12 elektriskų are lempų kurios nušvietė Clevelando Public Square “dienos šviesa” tą naktį Balandžio 29, 1879.

Tai buvo ta naktis kai Clevelandietis išradėjas-mokslininkas, Charles Francis Brush, paspaudė sagutę kuri paleido veikmėn pirmutines praktiškas gatvės šviesas visame pasaulyje.

Per saavites, Public Square buvo kaip parodos vieta... kadangi tuktandčiai rinkosi kas vakarą pažūrėti to stebuklo.

Bėgyje dviejų metų, jau elektros šviesos ir įjegos kompanija — suorganizuota Brush ir jo draugų—teikė elektrą Clevelando vidurmiesčiui.

Dabar jau yra daugiau negu pusšimtis metų kai ta originalė kompanija tapo brandoliu dabartinės The Illuminating Company. Bėgyje to laiko, sritis kurią ši kompanija aptarnauja praplito nuo kelių miesto bloku iki 132 miestelių, kuriuose mes aprūpiname elektrą suvirš 1,300,000 asmenų nesuskaitomai įvairybė visokių reikalų.

Šis milžiniškas išsiplėtimas buvo galimas dėl to kad turėta laisva teisė veikti — laisvė planuoti, budavoti ir gaminti — kas davė The Illuminating Company galimybę būti pasiruošusia, kuomet karas užėjo, teikti pajiegą Pergalės siekimui.

Kada Pergalė bus laimėta — kada Amerika sugrįš vėl prie gamybos taikai — prie laisvos gamybos ir atidarys duris naujai ir daug nuostabesnei Elektriskai Erai. Jūsų gyvenimas bus pilnesnis ir geresnis — jūsų darbas lengvesnis ir produktivesnis — nes nuostabūs nauji išradimai padaugins elektros galimybes jums tarnauti... The Cleveland Electric Illuminating Company.

The Illuminating Company

Stai Karo Darbas Kurį
Galit Atlikti Namuose

Padėk taupyti elektrą! Nesa tai darant taupysi kritika angli kuri reikalinga šio gamimui. Taipgi taupysi jos pervežimą, darbą ir kitokias žaliavas taip butinai reikalingas butiniams karo darbams.

Todel tai—net ir didikai padidintomis The Illuminating Company gamybos galimybėmis reikalinga aprūpinti karo laiko reikalavimus—ir jus prasome neaukoti elektrą. Jūsų sutapymas pinigais bus mažas, nes elektrą pigi Didžiojo Clevelando srityje. Bet ka sutapysit nežinomeis ir darbo įjega pagelbės pagerinti Pergalę.

Stai yra keturi svarbūs būdai kuriais galit elektrą taupyti:

1. Užsuk visas šviesas ir padargus kaip tik baigi naudojosi jais.
2. Naudok lempų grobuvus baltu vidumi—užtiklyk visas lempas, bulbs ir padargus švartai išvengimui šviesos aikvojimo.
3. Susatyk lempas taip kad vieną galėtu naudotis du arba daugiau asmenų tuo ratiu laiku.
4. Užsuk savo radio kaip tik neklusai jo.

Naudok elektrą kiek jos reiki—bet žiūrėk tikrai ar reikia tiek kiek naudoji!

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalams:

VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI

Paranki vieta Lietuviams. Užkviėiam visus.

Kampas Superior ir E. 43rd Street ENdicott 5025

KALEDOMS DOVANOS

Manhattan Marškiniai Superba Kaklaraiščiai

Vilnoniai Kakliniai

Fortis Skrybėlės, Dovanų Certifikatas Mažytėj Dėžė.

1. Vilnoniai Sverteriai 2. Flaneliniai Marškiniai

3. Sport žakietai. Vilnonės Kamziolės

Odos Pirštinės Vilnonės Pirštinės — Apsiaustalai

Flaneliniai Apsiaustalai Odinės Piniginės

Jewelry by HICKOK: Tie pin; raktams rėtežis; sagtys.

Siutai ir Dėvėjami Reikmenys Vyrams ir Vaikams

FRANK BELAJ

Vyriška Krautuvė. 3205 St. Clair Avenue

GYVENK ŠILTAI—TAUPLYK KURĄ

Taisyk savo MONCRIEF Furnace TIKTAI su

Tikromis MONCRIEF Taisymo Dalimis.

The HENRY FURNACE Co. Medina, O.

Duoki tas Dovanas

Kurios yra. Naudingos, Kurias Ivertins ir
galės DĖVETI

VYRŲ SKRYBĖLĖS

Kingsley ir Barclay \$5

FASHION BRANDS

FAIRFAX ir MERRIMAC

Brands \$2.95 - \$3.95

SWEATERIAI \$3.95

Užsimaunamų stilių, įvairių pa-

skirų spalvų, taipgi visų mērų.

Be rankovių Sweateriai 1.95

Dvieju Tonu Sweateriai 3.45

Vyrams Kaklaraiščiai

65c. 2 už \$1.25

Paskiausiu gražiū marginių.

DYKAI GREEN STAMPS

Cia galit iškeisti savo Stamp Books.

Vyrams ir Vaikams

KELNĖS -- \$3.95

Didelis pasirinkimas vienodų spal-

vų ir įvairių šlaip audinių.

\$2.95 - \$3.95 - \$4.95

VAIKAMS ILGOS KELNĖS

Mieros 10 iki 18 metų 2.95

UNION SIUTAI 2.00

Stori šilti žieminiai apatiniai su

trumpom er ilgom rankovėm.

Vyrams Marškiniai \$1.95

Vienodų ir margų spalvų, taipgi

grynai balti. Geriausios rūšies

nesuntanti Broadcloth marškiniai.

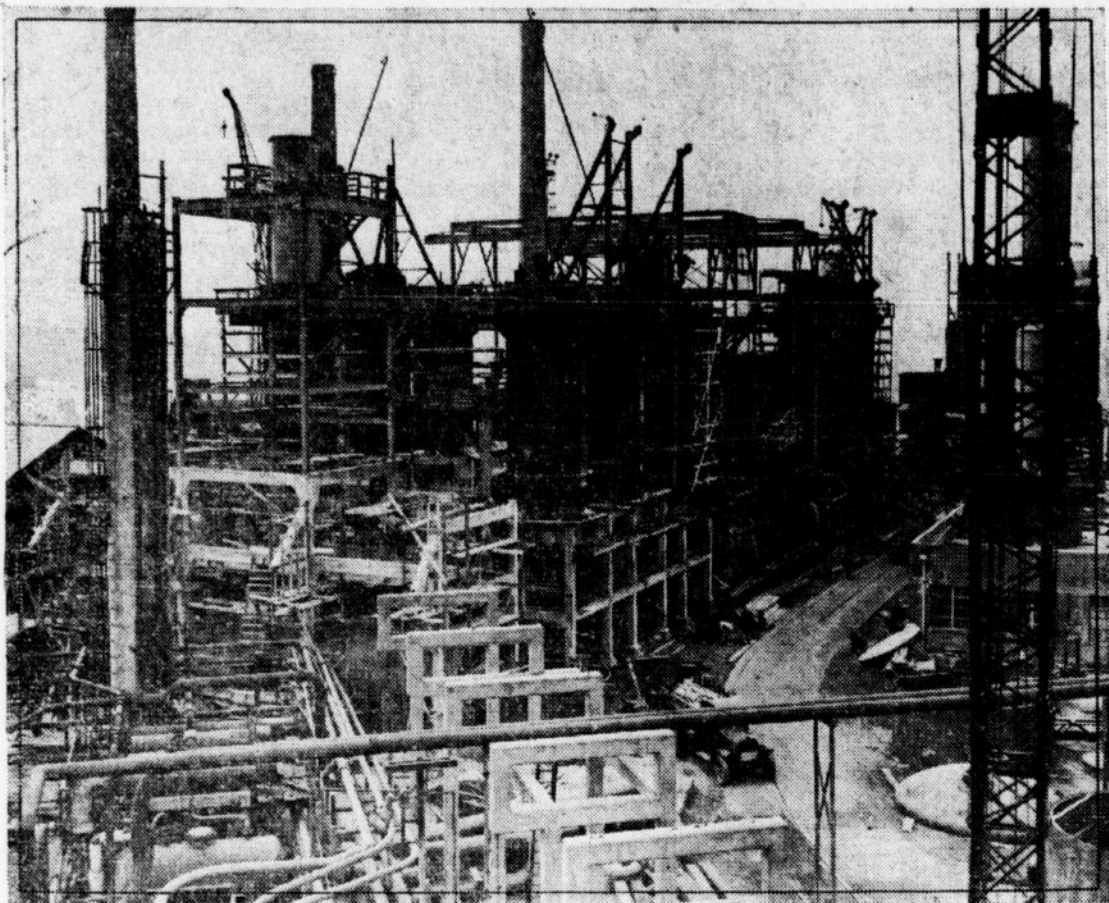
VYRAMS KOJINĖS

Pilno ilgio arma trumpos

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakara

Sohio Statyda Milžinišką Aviacijos Gaso Valyklą

The Standard Oil Company of Ohio atdarė specialią ofisą vidurmiestyje 738 Prospect Avenue, S.E., kuris priims darbininkus reikalingus tos kompanijos naujai statomai Clevelande gasolino valyklai, kaip viršuje parodoma, kur bus ga-

minama naujas 100-octane aviacijos gasolinas, kuris bus pradėtas išdirbti pirmutinėje dalyje atnaujinčių metų.

Darbininkų ėjimas tai įstaigai prasidės tuojau, davimui pakankamai laiko jų išlavimui, kaip pra-

neša Carl H. Metz, įstaigos superintendentas.

Burt Nichols vadovaus tą vidurmiestyje įrengtą darbininkų samdy-mo ofisą, kuris bus atdaras nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakare, nuo pirmadienio iki šeštadienio.

SLA 14 Kuopa Balsavo už Joną Brazauską

SLA 14-tos kuopos susirinkime Gruodžio 7, išrinkta nauja valdyba, veik ta pati, 1944 metams, ir atlikta nominacijos SLA Pild. Tarybos narių.

Prezidento vietai Bagocius čia paprastai gauna mažai balsų, taip buvo ir ši karta. Daugiau balsuota už Kalinauską ir Laukaitį.

Vice prezidento vietai daugiausia balsų duota šios kuopos nariui Jonui Brazauskui—jis gavo 29 balsus; Mažukna, dalartinis, tik 3 balsus.

Baliaus Šymet Nebus

Dirva per eilę metų rengė savo vietiniams skaitytojams Kalėdų ar Naujų Metų balius. Del karo laiko, šymet tokio baliaus nerengiama.

Visi Dirvos skaitytojai užsimokanti prenumeratą už 1944 metus gaus DOVANŲ puikų sieninį kalendorių, kaip kitais metais gaudavo.

LVS 1-mo SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Paskutinis šių metų Lietuvos Vaduoti Sąjungos 1-mo skyriaus susirinkimas bus laikomas penktadienį, Gruodžio 17, nuo 8 val. vakare, Dirvos redakcijoje. Nariai prašomi dalyvauti. Valdyba.

VIESNIA IS PENNA

Marijona Matusevičienė, iš Donora, Pa., lankėsi pas savo draugus Kudzius, Zorubus ir Kareivius. Atsilankė ir Dirvos redakcijoje, užsimokėjo prenumeratą už 1944 metus.

DR. V. KUDIRKOS DR-JOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 2 d. atsiuvo Dr. Vinco Kudirkos Dr-jos metinis susirinkimas, čia pasiskelbė kad šiuo sykį sergančių narių nesisiranda, tai linksma girdėti.

1944 metams valdyba ir visos komisijos liko tie patys, užgirti vienbalsiai, nes visi atliko savo užduotis gerai.

Kadangi draugijos kasoje randasi virš \$6000, tai daugumai kilo mintis kad už mirusių narius mokėti tik po \$1, vietoje dabartinio proporcioniško mokesčio, kuris dabar išcina po \$1.35. Tam klausimui nuodugniai išspėsti išrinkta komisija: J. Brazaitis, J. Vilčinskas, A. M. Praskevičius, S. Šliakis ir M. Drosutis, kurie nuodugniai dalyką nusvarstė padarys vėliau susirinkimui pranešimą.

Nariai suaukojo \$12 "Heroes Homecoming Fund", kaip Cleveland Press atsišaukia.

Valdybai palikta teisė susirinkimus pertraukti vasaros karščiams užėjus, ar šlaip draugijos reikalais kreipkitės į užrašų raštininką: Iz. Samas, 6704 Superior Ave.

Kom. M. S. Drosutis.

IŠ PRAKALBŲ

L. ž. garsinamos prakalbos įvyko ne Lietuvių salėje, bet šv. Jurgio parapijos salėje, ir gal but todėl nedalyvavo kalbėti pats Gabaliauskas, kuris pas kieboną Kun. Vilkutaitį turį prastą vardą. Savo kalboje klebonas vėl pakartojo kad ne-reikias atleigėlius remti ir aukomis juos šerti, nes Amerikoje yra daug darbų, jie gali eiti dirbti kaip visi žmonės. Aišku, jei G. būtų buvęs salėje jo ausys būtų kaitusios ir žmonės visi būtų tik į jį vieną žiūrėję.

Klebonas savo kalboje padarė ir kitų drąsių pareiškimų, kaip tai kad jis girdėjęs jog Lietuvoje prie caro žmonės buvę geriau gyventi negu prie Lietuvių valdžijų. Reikia, ir klebonas gyvena anų senų laikų Lietuvių mintimis, ir nors nematęs kaip Lietuva gyvena kada pati valdėsi, peikia, delto kad tuli kiti peikia. Šiuo klausimu, žinoma, p. Gab. būtų kleboną sukirtęs, jeigu būtų dalyvavęs, nes G. Lietuvoje gimė, augo ir puikiai gyvena.

Sandaros pirmininkas P. L. Pivaronas, kuris du kartus lankėsi Lietuvoje, 1927 ir 1935 metais ir savo akim matė Lietuvą gražiai gyvenant pačių Lietuvių valdomą, bandė atitaisyti klebono klaidingą supratimą ir pasakojimą apie Lietuvą. Pivaronas ragavo ir caro valdžios ir ją gerai žinojo, ko klebonas nepatyrė, nes buvo iš Lietuvos išvežtas kulkio vystykluose.

Kadangi dabar suėjo 50 metų nuo garsios Kražių skerdynės, kada caro kazakai bažnyčioje ir aplink bažnyčią Lietuvių nagaikomis pliekė ir kardais kanojo, gerb. klebonas turėtų palyginti kaip Lietuviams buvo "geriau" prie caro ir to turėtų užtekti.

Klebonas paakėjo ir bedievių ir laisvamanių, bet pats į savo bažnyčios salę išleido vieną iš atkakliausių Amerikos Lietuvių bedievių ir kunigų viekintoją, buvusį bolševiką ir ciciliką Stilsoną, ir leido jam į savo parapijonis savo salėje kalbėti.

Stilsonas, žinoma, savo kalboje šį kartą kedeno bolševikus ir Stalina; jo paklausyti kad ir į lažnytinę salę atėjo beveik pusė publikos bolševikėlių, kurie paskui pasirodė norėjo įstoti ir į A. L. Tarybos skyrių, formaliai savo atstovus atsiuntė; ir jie nori padėti Lietuvą gelbėti.

Iš tokios skirtingos publikos kokia lankėsi prakalbose, kažin ar bus kokia nauda.

Buvęs.

UŽMUŠTA 96. Trafiko ne-laimėse Clevelande iki Gruodžio 6 užmušta 99 asmenys. Pirmą per tiek pat laiko užmušta buvo 110 asmenų.

Lietuvių Salėje

Ateikit į Lietuvių salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-cigos buna antradienio, ketvir-tadienio, penktadienio ir šeštadienio vakarais, nuo 8 val. lygiai. Paremkite savo klubą ir Lietuvių salę.

MIRIMAI

VAŠKEVICIENĖ Katrė, 68 m. nuo 740 E. 126 street, mirė Gruodžio 2, palaidota 6 d., pamaldos atsiuvo sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko sunus, Petras, trys dukterys, sesuo A. Macknienė ir brolis Juozas Serkšnis.

JANUSAITIS Jonas, 40 metų, nuo 2084 E. 107 st., mirė Lapk. 30, palaidotas Kalvarijos kapinėse Gruodžio 3; pamaldos atsiuvo sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko trys troliai ir keturios seserys.

Laidojime pasitaravo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

KEMERZOUNIENĖ Marė, 52 m., po tėvais Sutkaitė, nuo 10514 Elk ave., mirė Gruodžio 7, laidojama Gruod. 11, 2:30 val. po pietų, Lakeview kapinėse.

Velionė paėjo iš Papiškių k. Kai-melio par. Šakių ap., Amerikon atvyko 1913 metais.

Liko vyras, Juozas, dvi dukterys, brolis Pranas Sutkaišis, ir Lietuvoje viena sesuo.

Laidojime pasitarauja laidotuvių direktorius N. A. Wilkels.

OLGA JANKEVIČIUTĖ (DAVIS)

Gruodžio 3 d. mirė Olga Jankevičiūtė (Davis), 29 m., duk- dē Jono Jankevičiaus, nuo 1256 Addison Rd. Ji mirė po sunkios ligos, ligonbutyje, palaidota Gruodžio 6 d., Kalvarijos kapinėse, šalia jos motinos, kuri ten ilsisi jau eilę metų, mirus Gruodžio 13, 1919 m.

Velionės pamaldos atsiuvo sv. Jurgio bažnyčioje, ir šiuo-mi noriu išreikšti savo padėką visiems trims sv. Jurgio parapijos kunigams, kurie dalyva-vo šermyse, laikė pamaldas bažnyčioje, ir palydėjo į kapines.

Taipgi ačiū grabnešiams, lai-dotuvių direktoriui N. A. Wilkelui už prielankų patarnavi-rimą, ir visiems giminiams ir draugams už gėles, už lanky-mą šermyse ir palydėjimą į kapines.

Liko vyras, Joseph, ir bro-lis Edwardas. Ji buvo gimus Clevelande.

Tėvas Jonas Jankevičius.

NUSIZUDĖ LIETUVAITĖ

Gruodžio 7, iš 10-to aukšto iš advokato ofiso mieste per langą išsoko ir užsimušė Jose-fina Reier-Eymanaitė, 32 m. amžiaus. Ji nesugyveno su savo vyru ir buvo nuvykus pas atvokatą pasitarimui, ir ne-sulaukus iki gaus pasikalbėti pasiryžo nusizudyti.

Jos tėvai, Karolis ir Mika-lina Eymanai, gyvena ant E. 174th st.

KAREIVIŲ ŽINIOS,

Edwardas Rakauskas, Jono Rakausko sunus, liuosnoriu įs-tojo į Karo Laivyną. Pirm iš-ėjimo jis dirbo, taigi pirkto ka-ro bonų už \$1000.

Edwardas Jonas Alešauskas, pasiustas specialiams apmokymams radio-gunner mokslo; jų pareiga yra vesti komunikaci-ją ant bombierio.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

FOUR YEARS OF WORLD WAR II AND LITHUANIA

(Continued)

The Lithuanian Government, forwarded its decision to maintain absolute neutrality to the Lithuanian Legation in Berlin for communication to the German Government on September 11, 1939, and confirmed that decision on September 16, 1939. The following day, September 17, the Soviet Union invaded Poland.

On September 19, 1939, Reichs-minister von Ribbentrop took up the matter personally; he confirmed the previous demarches made through his confidant.

On September 21, he invited Colonel Skirpa, the Lithuanian Minister in Berlin, to his headquarters in Zoppot. He told him that in view of the new situation created by the war and the new balance of power in that part of Europe, the Reich considered Lithuania as lying within its sphere of influence and suggested that Mr. J. Urbsys, the Lithuanian Foreign Minister, come to see him. He also gave him to understand that during the forth-coming German-Soviet negotiations he would induce the Soviet Union to withdraw the Red Army bases from the city of Vilnius and its environs.

However, the Lithuanian Govern-ment, being wary of new traps that might be set by the Nazis, again reached a unanimous decision to continue its policy of neutrality. Mr. Urbsys informed Mr. Zechlin, the German Minister to Lithuania, accordingly, and did not go to meet Herr von Ribbentrop. As a result, shortly before Herr von Ribben-trop's journey to Moscow on Sep-tember 27, 1939, the German Min-ister in Kaunas informed the Lithuanian Foreign Ministry that the invitation extended to the Lithuan-ian Foreign Minister by Herr von Ribbentrop had lost its meaning.

At Moscow, Herr von Ribbentrop reached an agreement with Russia concerning German and Russian spheres of influence which also in-cluded Lithuania. Mr. Molotov, (Soviet foreign affairs commissar) opened conversations one week later with Mr. Urbsys on the basis of an agreement previously reached between the Soviet Union and Ger-many, pointing out the Reich's dis-interestedness so far as the major part of Lithuanian territory was

concerned, excepting the Suvalkai region claimed by Germany, and forcing the Soviet garrisons on Lithuania. During these Berlin-Moscow conversations, Germany withdrew her claim to the Suvalkai region, thus giving Soviet Russia a free hand in all matters concern-ing Lithuania.

The way for the Red Army to occupy all Lithuania was thus made open. Lithuania, having refused to adhere to the anti-European policy of the Third Reich, has no alterna-tive but to face the Soviet men-ace alone. The Soviet ultimatum and the illegal invasion of Lithuania by an overwhelming military force on June 15, 1940, with Hitler's blessing, was the result.

Lithuania, hitherto successful in avoiding an entanglement with the Nazis, thus fell into another trap, which spelled the end of her inde-pendence and was the prelude to her present woes under the Nazi occupation.

The Way Out

At present, as Mr. P. Zadeikis, Lithuanian Minister in Washington, said in his letter to the New York Times of September 4, 1943, when both Lithuania's great neighbors, Soviet Russia and Nazi Germany, are laying claims to Lithuania's territory, one by enlisting her into the membership of the Soviet Uni-on, the other by making her part of Nazi Ostland, the most just and practical solution of the problem seems evident: the imperialistic aims of both contenders must be curbed and eliminated for all time and Lithuanian territory must be returned to its rightful master, the Lithuanian people.

I. J. SAMAS

6704 SUPERIOR AVE.

Cleveland, Ohio..

KALĖDOMS DOVANOS

Rankų laikrodėliai, Moteriški ir Vyriški

Taipgi puikus rinkinis Žiedų ir kitų Graždaikčių. Ateikit pasirinkti dabar.

Atdara vakarais iki 8:30 val.

MES DUODAM IR IŠKEIČIAM EAGLE STAMPS

The May Company

DOVANA BERNIUKUI

KAREIVIŠKAS SIUTUKAS

2.95

Stilių tokių kaip jų dideli broliai dėvi karo stovyklo-je; pilnai įrengta su žipo-nu, kepure, ženklais, šau-tu, diržu ir makštim. Iš khaki spalvos vatos me-džiagos, miers 4 iki 14.

BOYS' CLOTHING ANTRAS AUKŠTAS

DOVANA MERGAITEI

ŠILTAS SPORTO APVALKALAS

• Sijonai --- 5.95
• Sweateriai --- \$4

kvolduoti sijonai iš mar-gu spalvų ir vienos spal-vos sveteris sudaro tikrai naujausias mados apvalka-lą augesnei mergaitės kuri lanko hi-mokyklą. Svete-riai vilnoniai gražių spal-vų. Miers 10 iki 16.

HI-SCHOOL GIRLS' SHOP ANTRAS AUKŠTAS

Kareivių Mėgiamiausias

"BERKE'S" AMERIKOS VAISIŲ PYRAGAS

(Iki Jų Išteksime)

1.49

Per 50 metų, Berke's tortai puošė valgomus sta-lus Amerikos žmonių per šventes. Kiekvienas tortas talpina virš 55% sunkiai gautų vaisių, riešutų, etc. Kiekvienas sudėtas tvirtoje, puikiose spalvose litografuotoje dėžėje su cello-phane apvyniojimu.

(Nesijunčiam Pašto, Telefono ar COD Užsakymu)
THE MAY CO. Epicure Žemutinės Grindys